BUDAPEST, 1943. JÚLIUS 14. — III. ÉVFOLYAM 29. SZÁM

MAGYAR FUTÁR

RAJNISS FERENC LAPJA

ÁRA: 24 FILLÉR

VADÁSZREPÜLŐ
A NYUGATI VÁROSOK VÉDŐJE

Éjjeli harc

A RIADÓ UTÁN
a repülőgép kigördül a hangárból. A sötét éjszakában a pályafelügyelő két zseb lámpával jelzi a gépnek az irányt a kifutóra.

↑ CSAK KIS KÖRBEN
világítja meg a pályát a fényszóró s az egyik repülőtéri katona előreszalad, megadni a pontos irányt a felszállashoz

Az európai háború az utolsó hónapokban a fokozódó légi csaták és ütközetek súlyos korszakába hajlott Az angolszász légi terror elsősorban a polgári lakosság lelki ellenállásának megtörésével kísérletezik s a német és olasz városok lakónegyedeire szórja kénes bombáit. Megkezdődött a lélegzetet elállító hatalmas verseny az angol-amerikai bombázók és a német-olasz légvédelem között, s ennek a versenynek végső eredményétől az emberiség sorsa és jövendője függ. A technikai újítások, a katonai kiképzés és a szervezeti intézkedések példátlan gyorsasággal erősítik a tengely-

KÍSÉRTETIES JELENET
a riasztott éjjeli vadászok indulása előtt. A parancsnok gyors, szaggatott szavakkal ismerteti hűséges bajtársai előtt, a pillanatokkal előbb kapott feladatot. Csak az irány a fontos, a többit a vak éjszakában kell elintézni . . .

ZUHOG AZ ESŐ, szurokfekete az éjszaka, a fényszóró csak tompán töri át a sötétséget, de indulni kell! Esőcsatakos a repülőtér s az éjjeli vadászok mégis felszállnak, megkeresni a közeledő ellenséges bombázókat . . .

HAJNALI SZÜRKÜLETBEN, amikor az égalja lassan megvilágosodik s a felszálló párák ködösítik el a repülőteret, akkor tér vissza az éjjeli vadász a nehéz és győzelmes harc után, a támaszpontjára

a városok felett!

hatalmak ellenállását, s az angolszász légi haderő súlyos veszteségekkel fizet a terrorcselekményekért. Európa nyugati térségében a német éjjeli vadászok az elhárítás hősei, akik életüknek mindennapos kockáztatásával szállnak szembe az ellenséggel s halhatatlan dicsőséget szereznek fegyverneműknek és hazájuknak. A földi ellenállásban a német légvédelmi tüzérség csodálatos tökéletesedését most már az angolszászok is elismerik. A Magyar Futár a halálos éjszakák bátor harcosainak küzdelmét mutatja be képsorozatában, Európa védelmének fontosságát megértő olvasótáborának.

FÉNYSZÓRÓKAT FELGYŰJTANI! A riadó üvöltő szavára megelevenedik az éjszakában a légvédelem hatalmas szervezete s pillanatok alatt fehéren ragyogó fénycsóvák keresik az égen az ellenséges bombázókat...

A HADIÜZEMEK kiképzett mérnökei, tisztviselői és munkásai is a légvédelmi ágyúkhoz sietnek, ha felsivít a riasztó sziréna. Százezrekkel szaporodik a német birodalomban a hatalmas légvédelmi szervezet emberanyaga

↑A LÉGVÉDELMI ÜTEGEK LEGÉNYSÉGE LÁZASAN DOLGOZIK! Rövid parancsszavak irányítják a villámgyors cselekvést s csakhamar gránátesö zúdul a támadó angolszász légi alakulatokra...

HALÁLOS ÉJJELI TÜZIJÁTÉK! Tüzelj! Tüzelj! Elhangzott a parancs s a kilőtt gránátok röppályájának fényes sugarai halvány rózsaszínben izzanak az éjszaka sötétjében. Képünkön 12 üteg elhárító tüze találkozik az ellenséges gép körül...

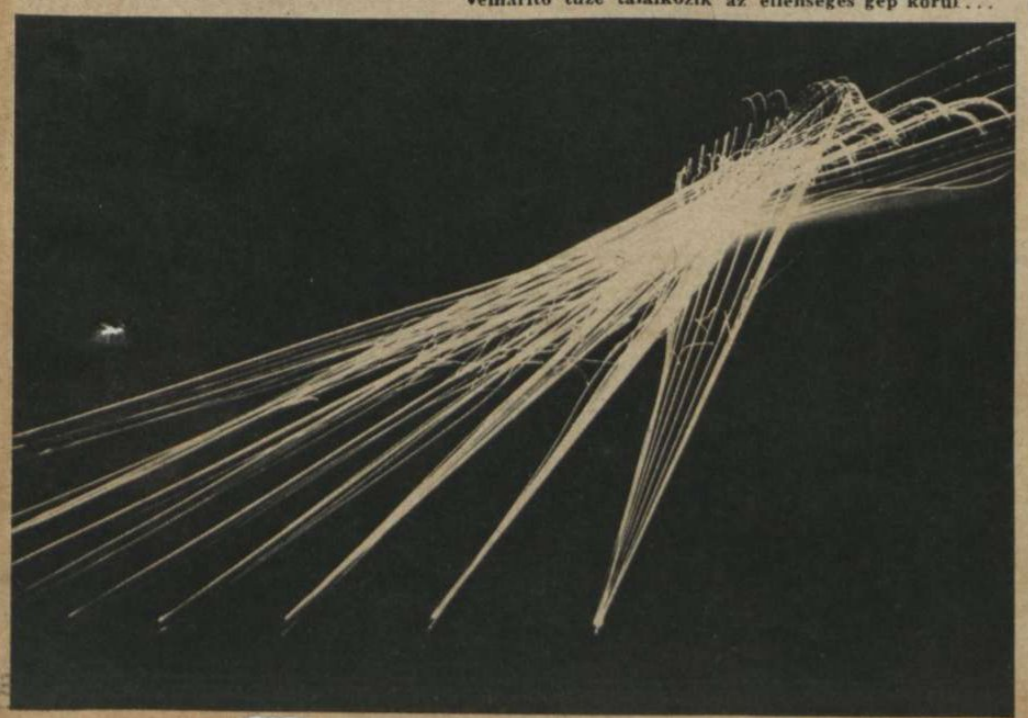

FORRÁSTÁS A MAGYAR

← A HALLGATAG, SÖTÉT ERDŐBE zuhant a terrortámadásra indult angol bombázó s fel kell keresni roncsait azonnal, hogy fel ne gyújtsa az erdőt az egymásután robbanó kénbombákkal . . .

↑ ÉJJELI PÁRHARCBAN LELŐTT, NÉGYMOTOROS ANGOL LANCASTER BOMBÁZÓ. A halálos találat felrobbantotta a gépre erősített légi aknákat s a bombázó már a levegőben, 13 tagú személyzetével együtt darabokra szakadt. . .

↓ GYŐZELMI TŰZCSÓVA világít fel az éjjeli vadászgépre! A lelőtt angol Halifax-bombázót fehér-sárga lángok hamvasztják el . . .

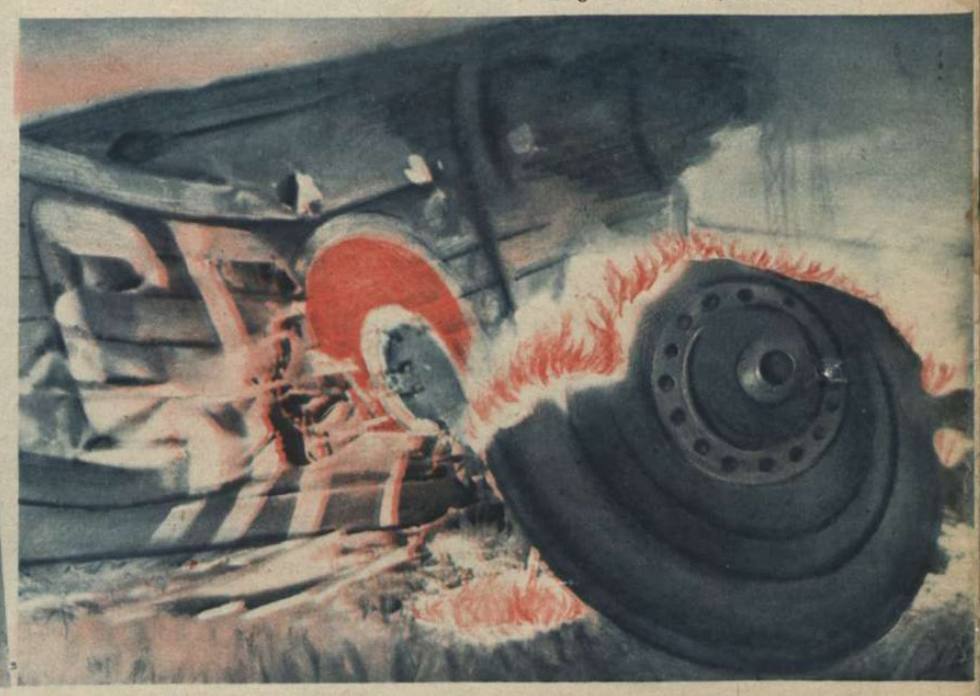

HOGY MŰKÖDIK A NÉMET VÁROSOK LÉGVÉDELMI SZERVEZETE?

1. Képünk baloldalán, lent, a visszatérő német megfigyelőgép, amely felfedezte az angol bombázó köteléket s rádió útján már értesítette a város légvédelmét a közelgő veszedelemről. 2. Az ellenséges bombázókötelék, amelyből az éjjeli vadászok már három gépet kilőttek. 3. A külső légvédelmi övezet, amelyben az angol kötelék szétugratása az éjjeli vadászok feladata. Ebben az övezetben zajlanak le a párharcok s a fényszórók csóváiba kapott bombázókat már figyelik, várják a légvédelmi ütegek. 4. A város belső légvédelmi övezete, a nehéz és a könnyű légvédelmi ágyúk tevékeny légi területe. 5. A könnyű légvédelmi ütegek hatóerejének köre. 6. A nehéz ütegek hatóerejének köre.
A halálos nagy küzdelmek színtere, a kosárszerűen felrajzolt légi tér, (4.) amelyet az éjszakában a ledobott ellenséges rakéták, a kilőtt gránátok robbanásának pamacsai, a fényszórók imbolygó sugarai s a lelőtt gépek tűzcsóvái világítanak meg. A légelhárítás tökéletesítése az egyik legnagyobb katonai és emberi feladat!

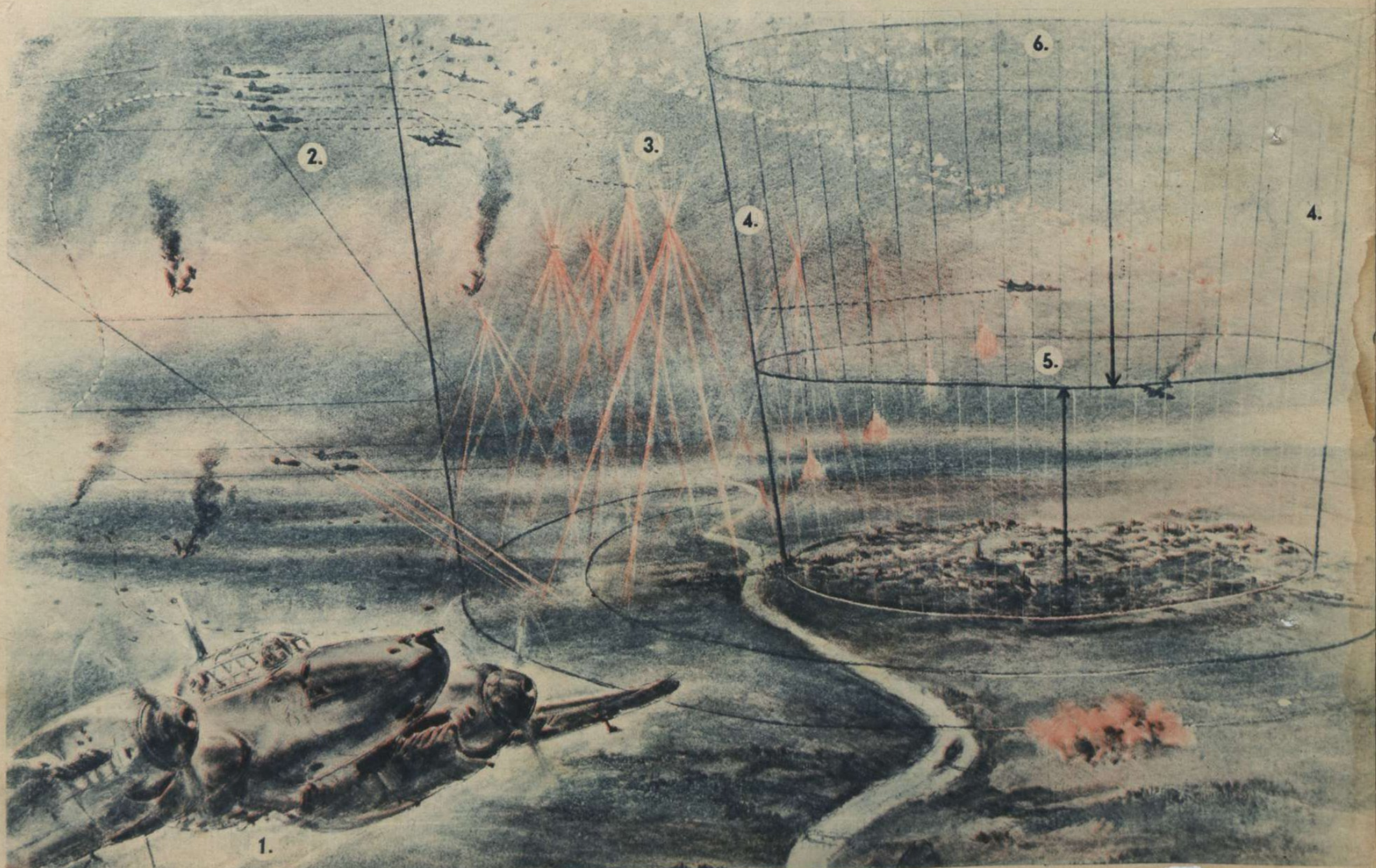

7 HÉTRŐL 7 HÉTRE

A légi terror

bűnös elfajulásának okairól kiadott hivatalos német Fehér Könyv, korunk kultúrtörténetének legmegrendítőbb olvasmánya s keveset alszik, aki este veszi kezébe a megcáfolhatatlan okmányok gyüjteményét... A három részre osztott könyv első fejezete a háború előtti nemzetközi tárgyalások anyagát öleli fel s az ismertetett jegyzőkönyvekből kétségtelenül kitűnik, hogy Németország a Népszövetségi konferencián a bombázógépek gyártásának és a légi bombák használatainak totális tilalmát javasolta s az indítvány elfogadását az angolok akadályozták meg! Sassoon Fülöp, Anglia zsidó légügyi államtitkára, még a békeidőre sem volt hajlandó vállalni a légi bombázásra vonatkozó tilalmat, Baldwin pedig kijelentette, már 1931-ben, hogy „több asszonyt és gyermeket kell megöljünk, mint az ellenség, ha meg akarjuk védeni magunkat!..." A háború kitörése után is megpróbálták a németek a légi küzdelem emberséges szabályozását, de az angolok Hitler törekvését „gyöngeségnek" gúnyolták... A német szárazföldi hadseregek által megközelített, vagy körülfogott városokat sem bombázta a német légi erő, az erődök és az ellenállás feladására való ismételt felszólítás nélkül. Brüsszel, Páris és Bordeaux példája mutatja, hogy a céltalan rombolási düh sohasem irányította a tengelyhatalmak fegyvereit. Varsó és Rotterdam légi bombázásának, a Fehér Könyv-ben okmányokkal igazolt, drámai előzményei, még az ellenséget is meggyőzhetik arról, hogy a német hadvezetőség már tekintélyének veszélyeztetésével figyelmeztette újra és újra a városparancsnokokat a megadás elkerülhetetlen szükségére. Varsóba beküldték a harctereken elfogott lengyel tiszteket, hogy számot adjanak a nagy döntő csaták elvesztéséről és a helyzet tarthatatlanságáról... A német légierő még 1940 januárjában is azt a parancsot kapta hadurától, hogy tilos a zangol anyaország bombázása!... Az angolok pedig áttértek a célbombázásról a térbombázásra, rendszeresen pusztították a lakónegyedeket, s csak akkor tartottak szünetet, amikor London fizetett a támadásokért... Amerika beavatkozása után újult erővel robbant ki a légi terror s 133 szétrombolt templom, rengeteg műemlék és az ártatlan asszonyok és gyerekek vére tanuskodik vádlóan a légi terror felszabadítói ellen. A Fehér Könyv tisztázta tökéletesen a bűnösség kérdését, s még a megtorlásért is azok felelnek majd, akik a légi háború eltiltásának nemzetközi jogszabályát megalkotni nem engedték...

Feltárultak

a titkos diplomáciai jelentéseket rejtegető páncélszekrények ajtói s a prágai, varsói, belgrádi, párisi, brüsszeli, amszterdami és oslói külügyminisztériumok gondosan rejtegetett, de napvilágra került írásaiból többet tanulhatunk, mint a világ összes történelmi tankönyveiből... S tanulni kell, hogy a jövendőben a hazájuk szabadságát és függetlenségét féltő dolgozó férfiakat és nőket, a nagyhatalmi boszorkánykonyhák ügynökei meg ne csalhassák legszentebb érzéseikben. A második világháború most megjelent okmánytárából közöljük fényképmásolatban Jerzi Potocki lengyel nagykövet Washingtonból küldött titkos jelentését a lengyel külügyminiszterhez, Bullit amerikai nagykövettel folytatott beszélgetéséről. Potocki 1939 január 16-án, tehát a háború előtt, arról értesítette kormányát, hogy Bullit egy kéziratra való utasítással indul Párisba... Bullit kijelentette Potocki előtt, hogy ezek az utasítások előírják: — „1. A külpolitika megélénkítését Roosevelt elnök vezetése alatt, az európai tekintélyállamok éles és minden kétséget megszüntető elítélése alapján; 2. Az Egyesült Államok háborúra való felkészülését, 1,200.000 dollár azonnali mozgósításával; 3. Franciaország és Anglia — az amerikai elnök határozott véleménye szerint — meg kell szüntessen minden egyezkedési politikát a tekintélyállamokkal s nem szabad olyan tárgyalásokba bocsátkozniok, amelyeknek területi változás a célja; 4. Az Egyesült Államok erkölcsi biztosítékot nyújt arra, hogy semlegességi politikáját feladja s háború esetén beavatkozik Anglia és Franciaország oldalán..." Ime, — a háború elkerülhetetlen volt már 1939 január közepén!... A lengyel nagykövet jelentését a francia, a belga követek és az emerikai diplomaták titkos jelentéseinek hosszú sora erősítette meg, összesen 33 diplomáciai irat, egyetlen füzetében a háború okmánytárának. Jules Henry francia követ 1937 novemberében értesíti Párist arról, hogy Washington hivatalos körei mindent elkövetnek az amerikai nép benemavatkozási hangulatának megváltoztatására. Saint-Quentin követ 1938 májusában sürgönyzi a francia külügyminiszternek, hogy Roosevelt nagyon örül a francia-angol álláspontnak a „csehszlovák" kérdésben. Bullit kijelenti az aggodalmaskodó lengyel követ előtt, hogy Amerika „különböző és végtelenül fontos kényszereszközökkel is belehajthatja Angliát a németellenes politikába..." És végül ott virít a közzétett okmányok között a párisi külügyminisztérium egy bizalmas feljegyzése, amely szerint 1940 májusában az amerikai nagykövet „konokul követelt" Charles Roux úrtól adatokat a németek „borzalmas kegyetlenkedéseiről", hogy az amerikai közvéleményt fel lehessen izgatni a hadüzenetre!... Így készült a háború, — a frázisok színfala mögött...

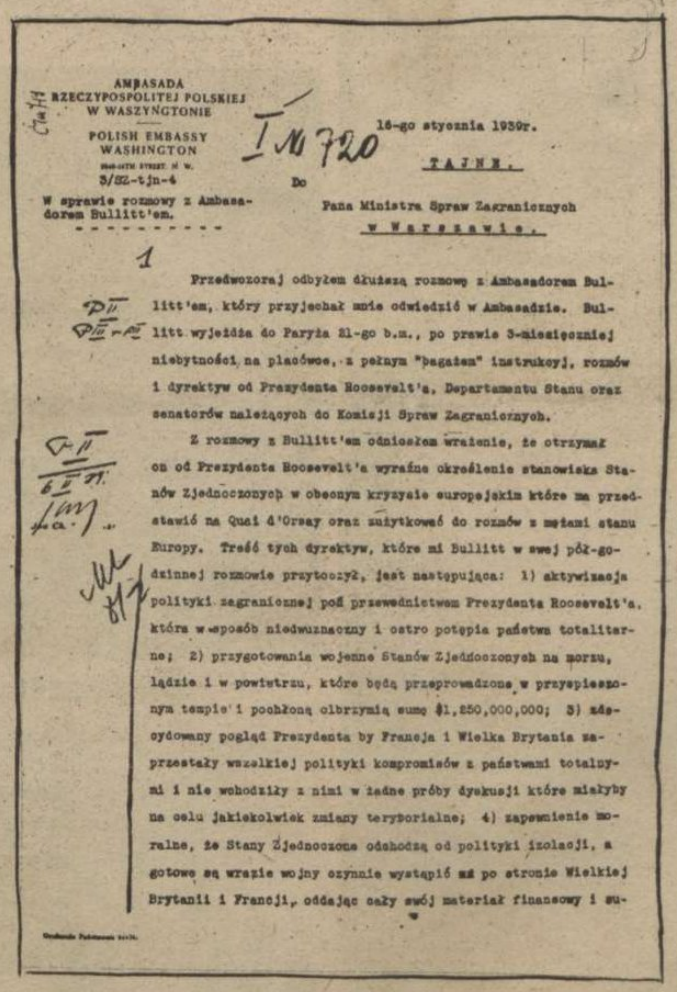

AMBASADA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
W WASZYNGTONIE

POLISH EMBASSY
WASHINGTON

S/SZ-tjn-4

16-go stycznia 1939r.

TAJNE.

W sprawie rozmowy z Ambasadorem Bullitt'em.

Do
Pana Ministra Spraw Zagranicznych
w Warszawie.

1

Przedwczoraj odbyłem dłuższą rozmowę z Ambasadorem Bullitt'em, który przyjechał mnie odwiedzić w Ambasadzie. Bullitt wyjeżdża do Paryża 21-go b.m., po prawie 3-miesięcznej nieobecności na placówce, z pełnym "pagatem" instrukcyj, rozmów i dyrektyw od Prezydenta Roosevelt'a, Departamentu Stanu oraz senatorów należących do Komisji Spraw Zagranicznych.

Z rozmowy z Bullitt'em odniosłem wrażenie, że otrzymał on od Prezydenta Roosevelt'a wyraźne określenie stanowiska Stanów Zjednoczonych w obecnym kryzysie europejskim które ma przedstawić na Quai d'Orsay oraz zużytkować do rozmów z mężami stanu Europy. Treść tych dyrektyw, które mi Bullitt w swej półgodzinnej rozmowie przytoczył, jest następująca: 1) aktywizacja polityki zagranicznej pod przewodnictwem Prezydenta Roosevelt'a, która w sposób niedwuznaczny i ostro potępia państwa totalitarne; 2) przygotowania wojenne Stanów Zjednoczonych na morzu, lądzie i w powietrzu, które będą przeprowadzone w przyspieszonym tempie i pochłoną olbrzymią sumę $1,250,000,000; 3) zdecydowany pogląd Prezydenta by Francja i Wielka Brytania zaprzestały wszelkiej polityki kompromisów z państwami totalnymi i nie wchodziły z nimi w żadne próby dyskusji które miałyby na celu jakiekolwiek zmiany terytorialne; 4) zapewnienie moralne, że Stany Zjednoczone odchodzą od polityki izolacji, a gotowe są wrazie wojny czynnie wystąpić też po stronie Wielkiej Brytanii i Francji, oddając cały swój materiał finansowy i su-

Valami csekély

lovagiasság s mákszemnyi emelkedettség mégis csak elkelne a politikai harcokban, különösen a baloldali sajtószegénylegények fegyverkezelésében, mert hiszen ők zengik zsidókántoros végeszakadatlansággal az emberiesség és a türelem egyoldalú dicséretét, — már ameddig nincs alkalmuk a gyülölet és a vad türelmetlenség gyakorlására... Maróthy Károly országgyülési képviselő elvesztette a lapját, a betiltott Pesti Ujságot s hosszú idő óta betegen fekszik egy klinikán. Nem szükséges különös tájékozódás, vagy barátság, csupán emberi jóérzés ahhoz, hogy ne bántsák s ne sértegessék azt, aki egyelőre elesett. A négy főfő munkatárs nevét hordozó koradélelőtti lap, — egyébként győztes versenytárs, — diadalittas komiszsággal s óriás betűkkel jelentette, hogy Maróthy életben marad, habár súlyos beteg s a cáfolat leközlése után, nekiesett a volt Pesti Ujság bérleményügyének s álszent buzgósággal állította, hogy a kisemberek százai ostromolják a lakáshivatalt, hogy „legalább egy szobához jussanak a hatalmas lakásteret elfoglaló szerkesztőségből..." A cikk célja durván kiütközik sok valótlan állításából, de minden füllentésnél fontosabb az a szellem, amelyet minden sora elundorítóan hirdet. A négy főfő-szerkesztő és munkatárs dehogy engedné el saját törzskurucságának sejtetésére Maróthy képviselő neve mellől a Meizler nevet, pedig az elmúlott héten cáfolat nélkül megállapította az egyik jobboldali lap, hogy Hegedüs, Kunszery, Lendvai és Parragi egy szálig magyarosított név... Az ember már azt sem tudja, hogy sírjon vagy nevessen azon a komédián, hogy a tegnap-magyarosítók micsoda fölényes gőggel próbálják hangsúlyozni a mai-magyarosítók idegenségét... Finnországban százezrek finnesítették a nevüket, de a legádázabb ellenfeleknek sem jutott soha eszébe, a szent nemzeti érzés nevében levetett régi nevet emlegetni fejbeverő buzogánynak. A politikai ösztön romlottsága s kongó üresfejűség szükséges ehhez a játékhoz nehéz küzdelmünk idején. S nincs már semmi más baj az országban, csak Maróthy ügye? Csak ebben van szükség ellenzékieskedő hangra? A bátorságot és a kiállást csak a közügyek vezetéséért semmiben sem felelős emberek támadásával lehet fitogtatni s ütésével az élettől is megütött embernek? Nem hisszük el, hogy a magyarnak örömet okozna ez az ízléstelenség, dehát annál jobban tetszik a nagy szövetségesnek, — a zsidónak!

A
Magyar Futár
az élő történelem lapja

A legnagyobb képes magyar hetilap a
Magyar Futár

Heti

Róma:
← XII. Pius pápa meglátogatta Péter és Pál apostolok sírját.

↑ Hsinknig:
Tozso japán miniszterelnök meglátogatta a Mandzsuriában nevelt japán hadiárvákat.

← Gyöngyös:
A gyöngyösi szerzetestemplom ősi kegyszobránál népes zarándoklat könyörgött a jobb jövendőért küzdő magyar honvédségért.

Budapest: vitéz Szombathelyi Ferenc látogatást tesz a hadtest és könnyűhadosztály levente parancsnokainak tájékoztató tanfolyamán.

↑ Budapest: Villanymeghajtású csónakmotort szerkesztett Döbrei Gyula. Az akkumulátorok egyszeri megtöltésével száz kilométert halad . . .

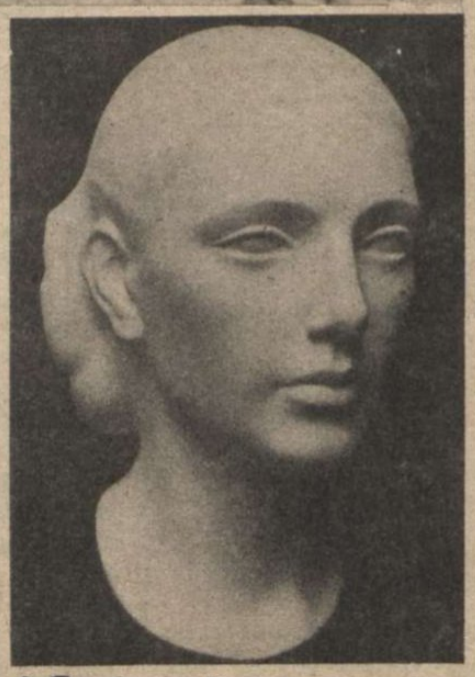

↑ Budapest: „Kedves" című szobrával nyerte Hanula József a Képzőművészeti Főiskola fővárosi díját.

Róma: ↓ A Via del Imperio zászlódísze, az örök város határain belül aratott búza kicsépléséne ünnepét hirdeti.

Firenze:
1942-ben a firenzei festőversenyen 67 legkiválóbb ifjúsági festő közül egy magyar földműves ifjú, Nagy Gyula levente nyerte az első díjat. A díj egy évi firenzei tartózkodás. Ez év alatt festett képeit most állították ki a „Palazzo Strozziban"

← A kiállítás megnyitása

Részlet a kiállításról

A HÉT LEGÉRDEKESEBB KÉPE:

Tokió: Stahmer német nagykövet a német sas nagykeresztjével tünteti ki Shigemitsu japán külügyminisztert.

(Japán rádiókép)

↑ Sikorszki tábornok és Klimeczki vezérőrnagy utolsó londoni tárgyalása. Azóta mindketten halottak. Lezuhant velük a megmenekülő cseh pilóta által vezetett angol gép Gibraltar közelében... Sok kényes kérdést megoldott a tragédia, az angol-szovjet barátkozásban.

eseményekben

Berlin: Magyar ünnepség a berlini Humboldt klubban. A magyar egyetemi hallgatók csoportja a XVIII. század katonaéletéből jól sikerült jelenetet mutatott be, az európai népeket ismertető előadások keretében.

Köln: →

Az angolszász légi kalózok harmadszor is bombázták Köln városát és a székesegyházat újabb súlyos bombatalálatok érték.

Berlin: GYALOG NYERT A BICIKLISTA! A kerékpáros válogató versenyen hatalmas előnnyel vezetett egy ifjú sportember, de a cél előtt felbukott a kerékpárjával. A rendkívüli lélekjelenlétéről tanuskodó versenyző gyalog futott be a célba s a versenybíróság elsőségét elismerte

↑ **Budapest:** Magyarország ifjúsági bajnokságán 3000 méteren Feledi (SSE) 8 perc 49.8 másodperces idővel győzött

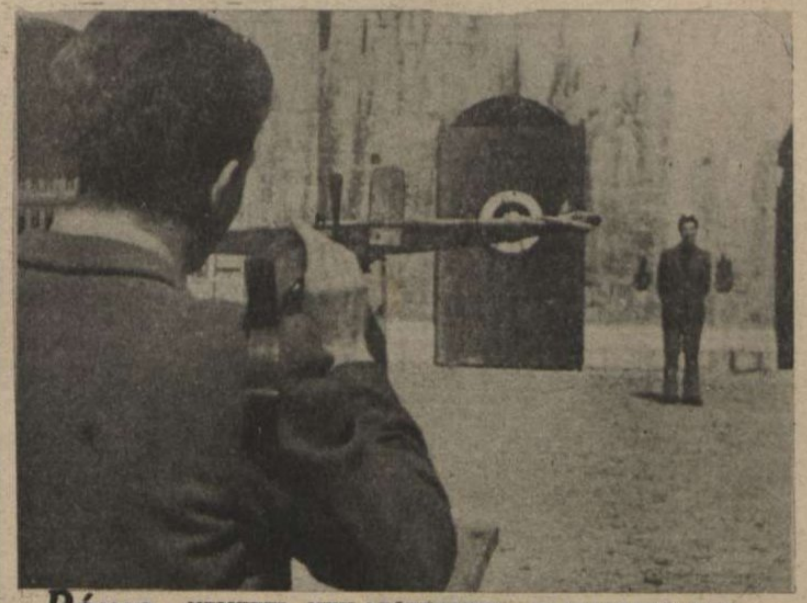

Róma: NEMZETI NYILAZÓVERSENY OLASZORSZÁGBAN. A legkiválóbb céllövő megismétli Tell Vilmos legendás tettét s lelő egy almát a kiállított eleven ember fejéről. Szép a bizalom az ősi célzóművészetben, de mi történik, ha a bajnok kissé ideges lesz?... A lövés egyébként sikerült

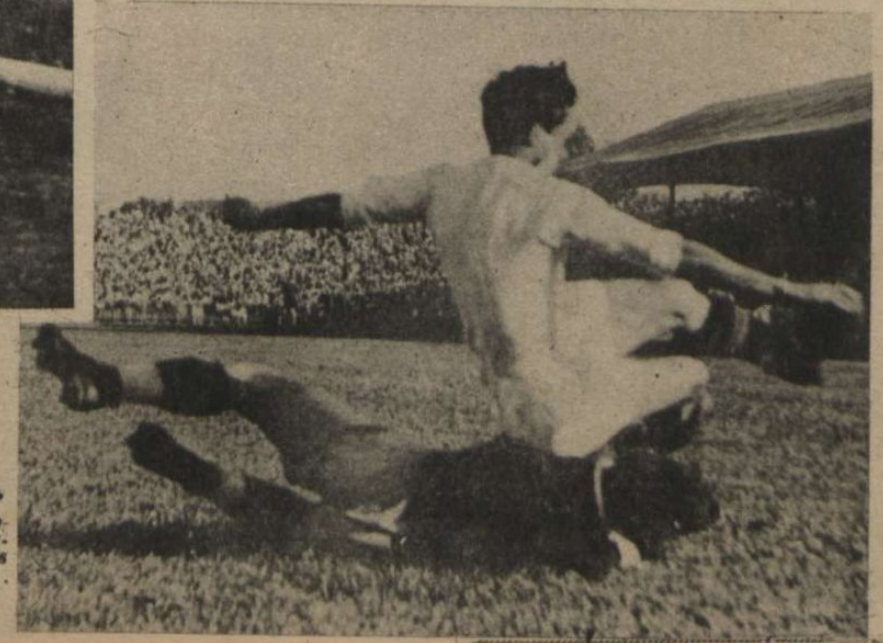

Madrid: → A madridi labdarúgó válogatott 11:1-re verte Barcelona csapatát. Pedig a madridi kapus a saját hátvédjére esett teljes erővel...

SALAZAR MINISZTERELNÖK,
Portugália erőskezű vezetője mondotta a júniusi nagy nemzeti ünnepen: Különösen fel kell hívjam a figyelmet arra a szellemi zűrzavarra, amelyet az angolszász-szovjet szövetség okozott"...

A PORTUGÁL NEMZETI FORRADALOM ÉVFORDULÓJÁN
A portugál állam katonai és polgári vezetősége a június havában megtartott nagy ünnepség tábori miséjén.

BOLDOG

Kevés országot kímélt meg Európában a háború vihara s ahol a békés élet lehetősége megmaradt, ott is inkább a földrajzi körülmények segítették az egyes népeket, mint a becsületes semlegességi politika követése. A nagy megütközések színhelyétől és a hadiutaktól távoleső Portugália évszázados hagyományok erejével védte meg földjét a háború csapásaitól s néhány súlyos válság után, mindmáig békében s bölcs vezetés alatt teljesítheti európai hivatását. Portugáliát az első világháború is megkímélte s a 17 esztendővel ezelőtt diadalmaskodó nemzeti forradalom életrendjét megszilárdította s népét a fejlődés és virágozás útjára vezette. A világgazdasági szálakat szétszaggatta ugyan a háború s Portugália is érzi a nehéz időket, de az anyagi jólét megcsappanása átmeneti és nem veszedelmes. A jószándékú emberek a hadviselő országokban is örülnek annak, hogy itt-ott, egészséges és szorgalmas kultúrnemzetek, munkájuk gyümölcsét véres áldozatok nélkül élvezhetik . . .

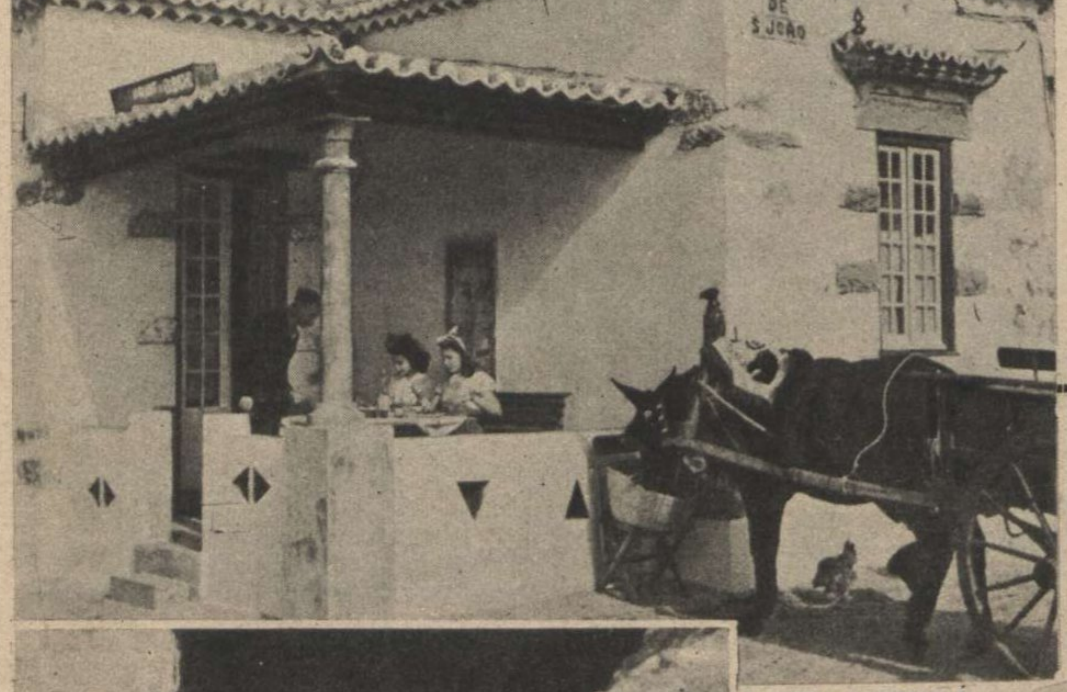

EURÓPA LEGNYUGATIBB VENDÉGLŐJE. A Cap da Roca közelében a tengerparton fekszik a tündéri „csárda", kedvenc kiránduló helye a lisszaboniaknak. A benzinhiány miatt ökörfogattal érkeznek a kirándulók.

A VENDÉGLŐS percek alatt kifogja a titokzatos tengerparti barlangból az óriás rákokat a kitűnő ebédhez.

MÉG A KUTYA IS LANGUSZTOT ESZIK, — a dúsgazdagok csemegéjét . .

EZ A POLITIKAI EMIGRÁNSOK VÁROSA! Lisszabontól 10 kilométerre fekszik Caldas da Rainha, egy 7000 lakósú város, amelyet a portugál kormány a beszivárgott s nagyobbára zsidó emigránsok lakóhelyévé jelölt ki. A rendőri felügyelet alatt álló idegenek, nem léphetik át a város határát. Ez az intézkedés a spekuláció szennyes hullámaitól védi meg Portugáliát . . .

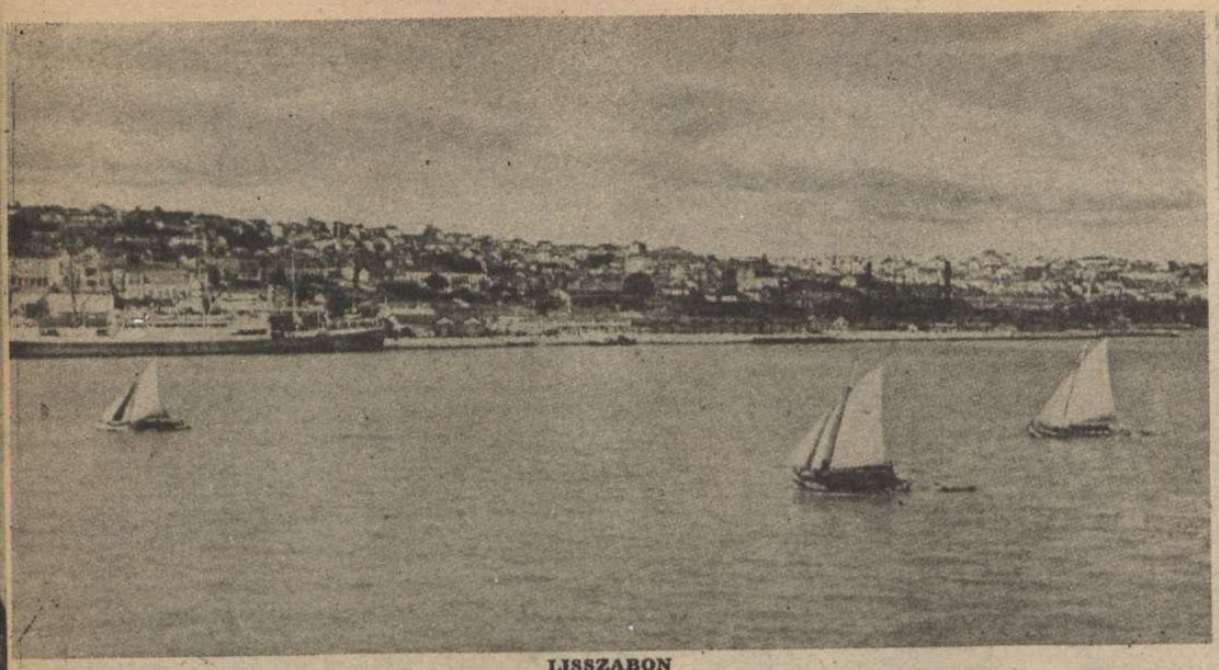

LISSZABON
a Tejo folyó széles torkolatában, a világ egyik legszebb fekvésű fővárosa.

PORTUGÁLIA

„FRISS HALAT, SZÉP HALAT VÁSÁROLJANAK." Vidáman csendül végig a lisszaboni utcákon a fiatal halászleány hangja.

↑INDUL A LISSZABONI VONAT... A könnyű fémből készült remek vasúti kocsik 3. osztálya is tökéletesen biztosítja az utasok kényelmét...

...De a gépkocsik száma nagyon megritkult... Csak egy őr és egy kocsi áll a lisszaboni Avanida da Liberdade szépen kirajzolt autó-állomásán, ahol azelőtt zsúfoltan szorultak egymás mellé a fényes magánkocsik...→

←PLAKÁTHÁBORÚ LISSZABON FÖTERÉN. Az egyik üzlet kirakatában megrázó kép az angol légi terror európai áldozatairól...

↑...A másik kirakatban nagy hirdetés, amelyben az angol légi haderő számára „a legmagasabb árakon" fényképező gépeket, mikroszkópokat és látcsöveket kérnek — természetesen az európai bombázások hatékonyabb végrehajtására. Két világ szellemi ütközete zajlik a portugál földön is...

A KAP DE SAO VINCENTE az európai szárazföld legnyugatibb pontja Portugáliában. Világító tornya messze kivilágít éjszakánként a viharos Atlanti-Óceán vizére, ahol csaták dühöngenek, a béke és a nyugalom sziklavára körül...→

Angolszász

CHURCHILL A HÁBORÚS ESÉLYEKET LATOLGATJA . . .

AZ ANGOL KIRÁLY AFRIKÁBAN. Érdekes, hogy a brit birodalom uralkodója afrikai szemleútját — parttól partig — az „álandóan mellérendelt" Clark amerikai tábornok kíséretében tette meg. Clark tábornok (baloldalt) minden angol megbeszélésen részt-vett s ezt a tényt az amerikai lapok feltűnő megelégedettséggel jelentették . . .

A LEGÚJABB LONDONI TÁNCDIVAT: A LENGYEL POLKA. A londoni Coliseum színpadán óriási sikere van minden este a jelmezes lengyel polkának, habár az angol politikában nem nevezhető népszerűnek a lengyel kérdés . . .

TUNISZI EBÉD . . . Szemben az angol király, jobbra Patton tábornok, baloldalt Grigg angol hadügyminiszter és Clark amerikai tábornok. Északafrika hovátartozásának kérdése a legkényesebb pont az angolszászok politikájában s a megegyezés a tuniszi ebédnél sem sikerült . . .

KÉSZÜLÖDÉS AZ INVÁZIÓRA!

CSEND! A könnyelmű beszéd életekbe kerülhet. Angol plakát a fecsegés ellen

4. INVÁZIÓS GYAKORLAT A HÁZTETŐN. Egy angol légi ezred katonái az utcai harcokra készülődnek. A próba élethű, csak a visszalövő ellenfél hiányzik . . .

1.

2.

1. „Így kell leszúrni az ellenséget — hátulról . . ."

2. „És így kell „kezelni" puskatussal a földön . . ." Ez a két kép a kairói Images folyóiratban jelent meg az angol inváziós katonai kiképzésről . . .

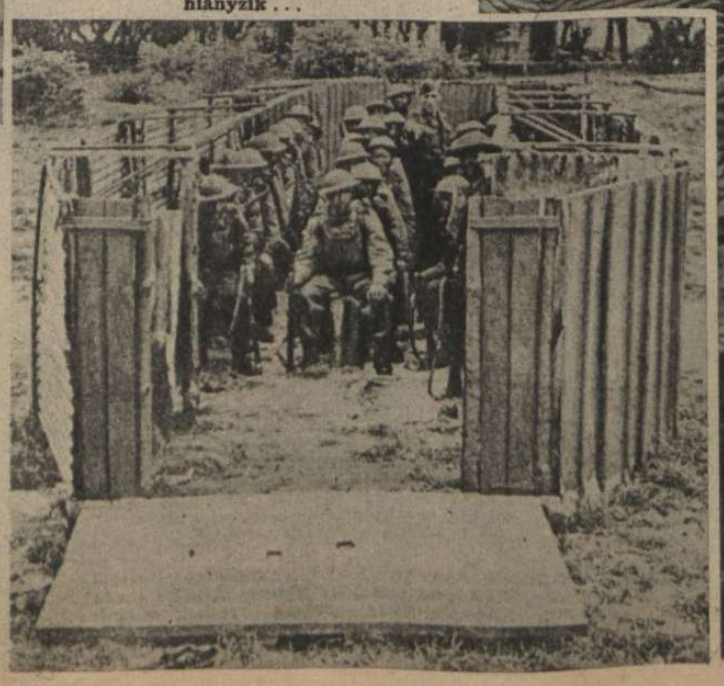

3. TENGERÉSZEK KIKÉPZÉSE A DÉLANGLIAI PARTOKON. A szárazföldre épített „inváziós bárka" belsejében gyakorlatoztatja a tiszt bekormozott arcú legénységét. Feladat: gyors kiugrás a szárazra! . .

VEGYES ANGOL-SZOVJET BIZOTTSAG TÁRGYALÁSA TEHERÁNBAN

Perzsia földjén a hódítók tárgyalótermét Lenin és Sztalin képe díszíti

Az angol ezredes (baloldalt) elmagyarázza, hogy miért nem lehet gyorsabbra fokozni a szállításokat a bolsevisták megsegítésére, Perzsián át . . .

A szovjet tábornok, aki már hevesen elmondotta súlyos kifogásait, barátságtalanul hallgatja az angol mentegetőzést . . .

REPÜLŐ AMERIKAI NÉGEREK. Képünkön a gépben Dryden néger repülőhadnagy ül és Davis néger alezredes száll be melléje, egy kis gyakorlatra, az európai városok elleni készülődésben. Davis apja hadosztályparancsnok, az egyetlen néger tábornok Amerikában. Fehérek küldenek feketéket a fehér emberviláq ősi kulturföldjének pusztítására . . . .

A SIOUX-INDIÁNOKAT a 163-ik amerikai gyalogezredbe sorozták be, ahol pusztuló törzsük halálos ellenségeiért harcolhatnak. Elöl balra, Mennydörgő kapitány áll, a szélső jobboldalon pedig Vörös Jávor, mindkettő puskával, a régi csatabárd helyett . . .

krónika II.

MANUEL QUEZON, a Fülöpszigetek elmenekült elnöke egy ausztráliai népgyűlésen beszél (balra). Az emigráns elnök oldalán Mc Arthur amerikai hadseregparancsnok áll. A japánok közben a Fülöpszigetek őslakosságának teljesen szabad önkormányzatát is megteremtették! . . .

CORDELL HULL az amerikai Egyesült Államok külügyminisztere, nagy port felvert nyilatkozatában kijelentette, hogy a háború után, az ő véleménye szerint, Európában milliók fognak éhezni és elpusztulni . . . Amerikát Európa tette naggyá! . . .

YESSE JONES, amerikai miniszter, akit Wallace amerikai alelnök orvfecsegőnek és szabotálónak nevezett. A felidézett politikai válság még nem oldódott meg. A kormány az ellenfelek kibékítésén fáradozik . . .

NŐI PARTÖRSÉG AMERIKÁBAN. A floridai hölgyek éppen életmentést tanulnak s amint látható, jóelőre befogják az orrukat, mielőtt beugranak a vízbe.

SZICILIA VÉDELME

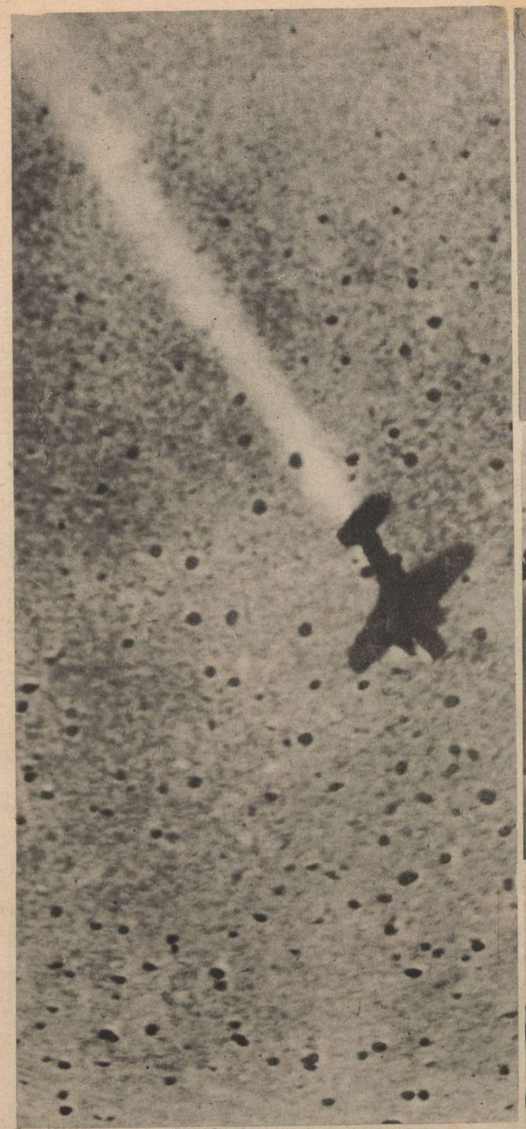

ZUHAN A HAJNALI LÉGI PÁRHARCBAN lelőtt amerikai kétmotoros bombázó s tűzcsóvát fest az égre...

SZICILIAI OLASZ VADÁSZOK INDULÁSRA KÉSZEN.

OLASZ REPÜLŐ géppuskával támad egy amerikai hajóra, a szicíliai vizeken.

← OLASZ TORPEDÓBOMBÁZÓ TELITALÁLATA a szicíliai partvidék felé közeledő angolszász hajókaraván legnagyobb egységén.

MÉLYREPÜLÉSBEN ZÚG ELŐRE a hatalmas olasz gép a tenger fölött, védeni mindhalálig Szicíliát!

„Július tizedikére virradó éjszaka, erős tengeri és légi egységekkel támogatott angol-amerikai légi alakulatok partraszálltak Szicilia délkeleti partjain... A partraszálló angol-amerikai alakulatok a tengelycsapatok hathatós elhárításába ütköztek..." Így hangzott az első híradás az angolszász inváziós terv végrehajtásának megkezdéséről. Szűkszavú jelentések emlékeztek meg arról, hogy Sziciliában a délkeleti partsáv hosszában folynak a harcok s hogy a sziciliai földet ért ejtőernyősöket megsemmisítették. A partraszállást napokig tartó ádáz légicsaták előzték meg s az olasz és német légierő az angolszász szállítóhajók közül is igen sokat elpusztított. A partraszállási hadművelet során az angol-amerikai csapatok súlyos veszteségeket szenvedtek. A parti ütegek és a tengely harcirepülőgépei egész sor csapatokkal és hadianyaggal megterhelt rohamcsónakot süllyesztettek el. Áll a kemény harc s a magyar nép szíve mélyéből kívánja s reméli az olasz föld felszabadítását s a tengely fegyvereinek győzelmét!...

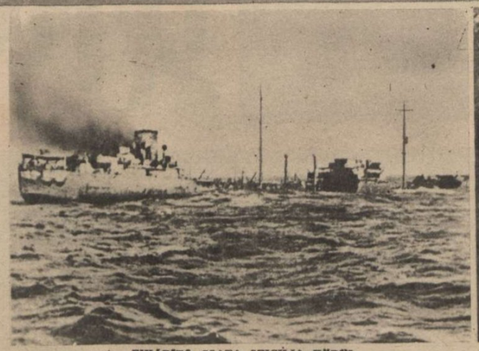

EIHÁRÍTÓ CSATA SZICÍLIA KÖRÜL.
Olasz tengeralattjárók torpedózták meg ezt a hatalmas angol tartályhajót, amelynek középső és első részén, már csak az árbocok meredeznek ki a hullámsírból.

OLASZ HARCKOCSIK felderítő körúton a szicíliai öblök vidékén.

AZ OLASZ MACCHI C. 202, rátámad egy amerikai repülőerőre ← Catania közelében.

A FELKELŐ NAP SUGARAINÁL találkozik az angol hajó és az olasz vadászgép a szicíliai part előtt. A lélekfelvétel a történelmi harc rejtelmét és nagyságát sejteti...

SZICILIA. Területe 25.500 négyzetkilométer, partjának hossza 1115 km, lakóinak száma több mint 4 millió. A „Messzinai-szoros", mely az anyaországtól elválasztja, 2150 méter széles. →

KIGYULLAD EGY ANGOL CSAPATSZÁLLÍTÓ HAJÓ A SZICILIAI CSATORNÁBAN! A korahajnal szürkeségében is megtalálta az olasz torpedóvető repülőgép...

MAGYAR FUTÁR 13
12 MAGYAR FUTÁR

FELLÁNGOLT A HARC A

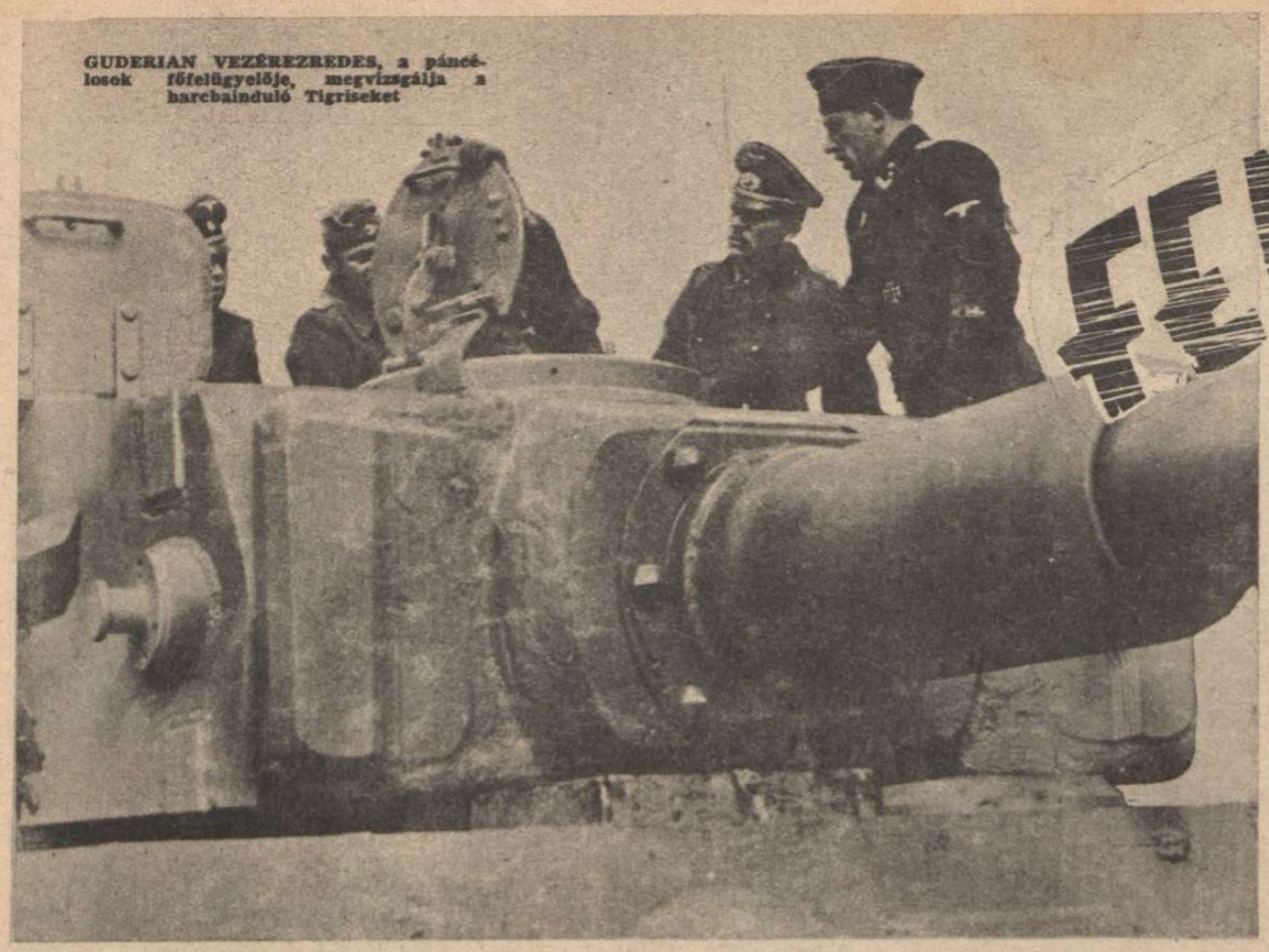

GUDERIAN VEZÉREZREDES, a páncélosok főfelügyelője, megvizsgálja a harcbainduló Tigriseket

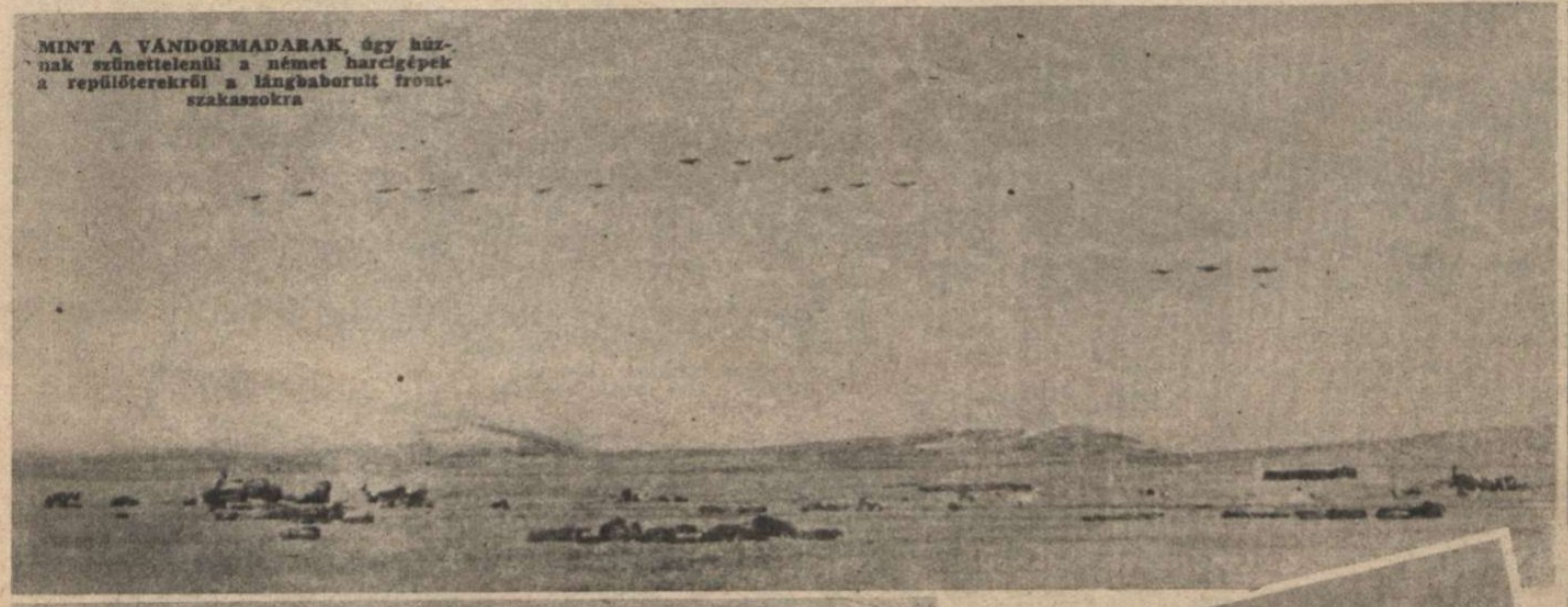

MINT A VÁNDORMADARAK, úgy húznak szünetlenül a német harcigépek a repülőterekről a lángbaborult frontszakaszokra

↑ HARCIGÉPEK zuhanóbombázók és ágyúk fergeteges tüze veri szét a vörös hadsereg állásait . . .

A TIGRISEK TÁMADÁSRA INDULNAK! A páncélos ék benyomult a szovjetállásokba. →

← KLUGE VEZÉRTÁBORNAGY egy Tigrisekből álakított páncélos csoportnál kiadja az utasításokat.

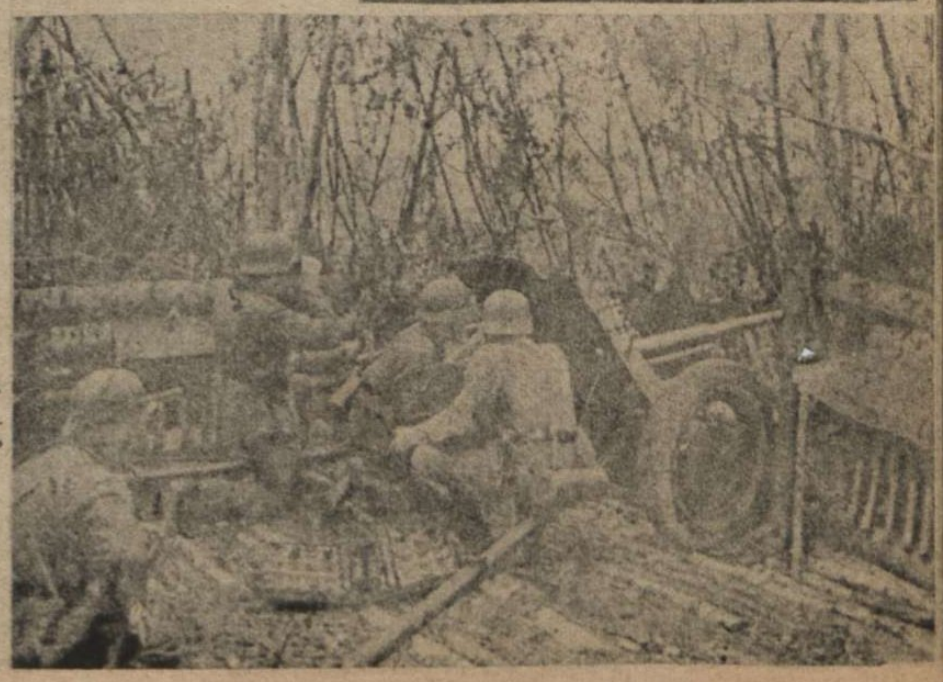

→ ÉJJEL-NAPPAL bömbölnek a tábori ágyúk, 10—15 méterre egymástól . . .

SZOVJETFRONTON!

Váratlanul robbant ki a gigantikus méretű csata a szovjetfront középső szakaszán, Oreltől délre és Bjelgorodtól északra s a harc villámgyorsan kifejlődött a két gyújtópont közötti térség teljes hosszában, amely egy beöblösödő szakasza volt a szovjet hadszíntérnek. Ehségcsatát vív a szovjet, mert Ukrajna búzatermő földjének lerohanására készülődött, kissé elnyújtott ideig s a német hadvezetőség a kiváló légi felderítés alapján rácsapott a vörös hadsereg felvonulásának főpontjaira s idejében magához ragadta a kezdeményezést, meghiusítani a szovjet terveket. A kurszki és bjelgorodi csata első hat napjában a szovjet több mint 1300 harckocsit és 1000 repülőgépet vesztett s a roppant mérkőzés, a gépek és a hadianyag legnagyobb csatájában változatlan hevességgel tombol tovább. Moszkvai jelentés szerint a németek nyomása az Orel—Tula között futó vasútvonal ellen olyan erős volt, hogy a vörös hadsereg 40 kilométerrel hátrább vonult... A német véderőparancsnokság viszont arról számolt be, hogy az oreli nagy csatában a hadsereg harcoló egységei leküzdötték az újonnan harcbavetett szovjet erők elkeseredett ellenállását s támadásaikkal új eredményeket értek el. Az egész világ feszülő izgalommal várja a történelmi mérkőzés végső kifejlését...

EGY KIS UDVARIASSÁG A HARCI SZÜNETBEN... A lángszóró, a halál legbiztosabb fegyvere jó a rágyujtáshoz is, — de csak gyakorlott kezekben...

LÁNGSZÓRÓS OSZTAG éget utat a mélytagozású szovjet kiserődök között

A DRÓTAKADÁLYOK SZÉTVÁGÁSA

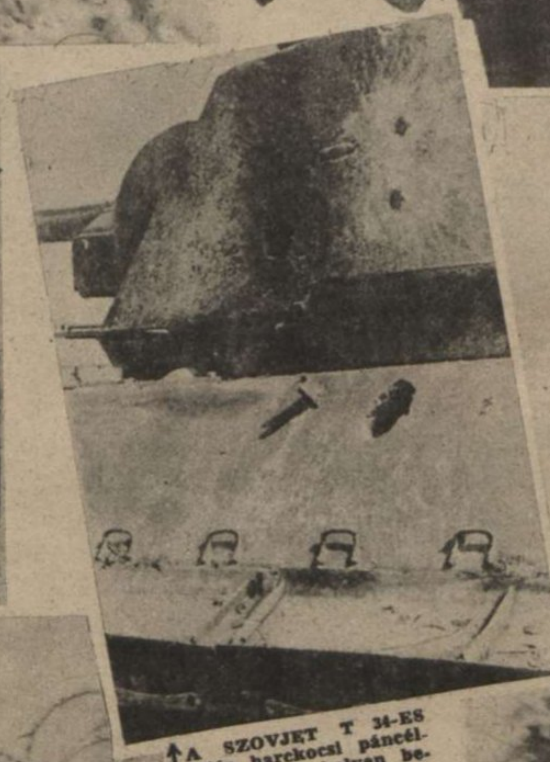

↑A SZOVJET T 34-ES óriás harckocsi páncélzatát több helyen betörték a német gránátok...

← A DRÓTAKADÁLYOKBA VÁGOTT RÉSEN ÁT, az első rohamosztagos benyomul a vörösök sáncába.

→ TÜZET SZÜNTESS!! A rohamcsapat parancsnoka pisztolyból kilőtt világító lövedékkel értesíti a tüzérséget, hogy már megközelítették a szovjet erődöt s meg kell szüntetni a záróttüzet. A sűrű robbanások füstje teljesen beborította a csatamezőt...

FELCSAP A TÜZ A LÉGELHÁRÍTÓ-ÁGYÚBÓL. A szovjet repülők pusztulása borzalmas arányú volt a hét harcaiban

MÉLYREPÜLÉSBEN KÖZELEDNEK A VÖRÖS CSATAREPÜLŐK! A nehézgéppuska zúdít golyózáport reájuk...

GRÁNÁTSZILÁNK CSAPÓDOTT AZ ELŐRENYOMULÓ KATONA LÁBÁBA. Egy kis földhajlásban jó bajtársa segít a sebesültön, amíg megérkeznek a sebesültszállítók...

GRÁNÁTVETŐK nyomulnak előre, együtt a gyalogsággal s tűzesőt hullatnak az ellenálló szovjet csapatrészekre

AZ ELLENSÉGES TERÜLETEN, AZ ELSŐ VONALAK MÖGÖTT

AHOL MÁR ELPIHENT A HARC ÉS AZ ELLENSÉG...

AZ ELSŐ SZOVJETÁLLÁSBAN
Jelentéssel indul vissza az egyik katona a pokoli tűzben . . .

← 24 ÓRÁS HARC UTÁN A SIKER BOLDOGSÁGÁBAN

↑ A NÉMET ROHAMÁGYÚK BEAVATKOZNAK A KIFEJLŐDÖTT CSATÁBA
Minden akadályon átrohan a tökéletes gyártmányú féleimetes fegyver. A karcsú antenna biztosítja az összeköttetést a parancsnoksággal és a szomszédos roham-ágyúkkal . . .

↓ PÁNCÉLGRÁNÁTOSOK hosszú oszlopa nyomul előre, az áttörést végrehajtó harckocsik után

HENSCHEL 123-AS CSATAGÉPEK közelednek dübörögve a harcvonalhoz, beleavatkozni a földön vívott s elkeseredett küzdelembe...

↑

A FIATAL HARCOS ÉJJELI PIHENŐHELYE
↓ Dörögnek az ágyúk, zúgnak a repülőgépek, de ha egyszer lehajthatja fejét pihenőre az ifjú katona, bizony alszik édesen, az ébresztésig . . .

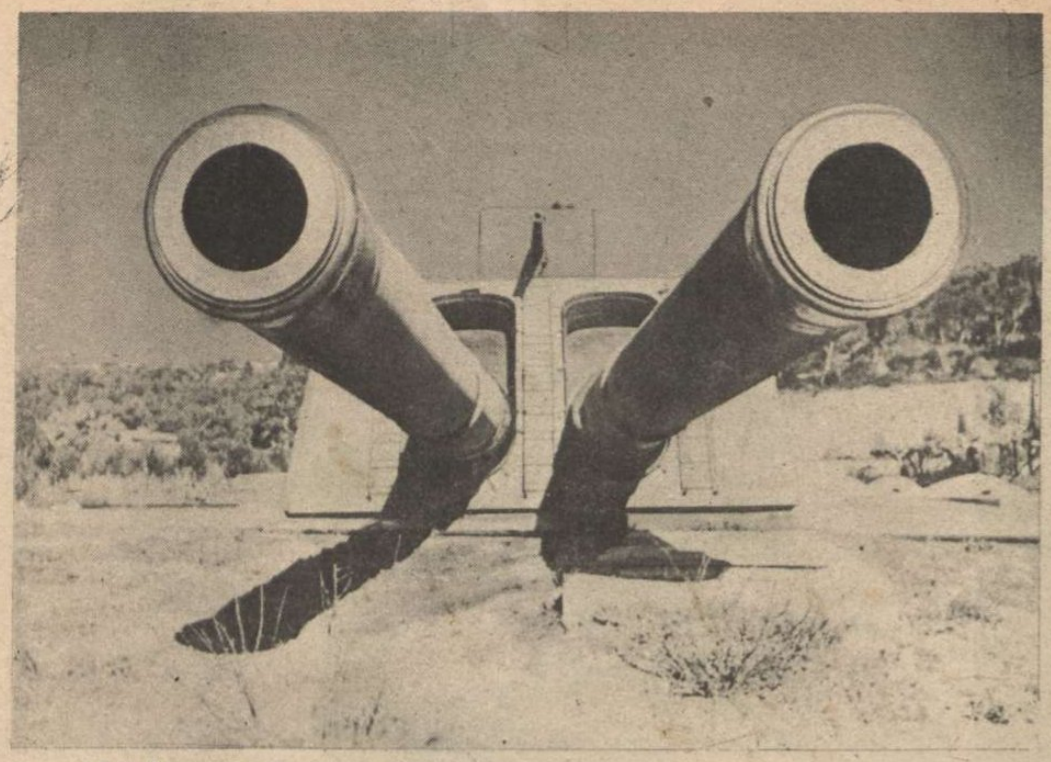

NEHÉZTÜZÉRSÉG A SZICILIAI PARTVIDÉKEN.
Súlyos és véres harcokban tombol már az első inváziós kísérlet...

8 M 79-es OLASZ TORPEDÓVETŐ REPÜLŐGÉPEK az afrikai Bone kikötője előtt, ahol két angol gőzöst elsüllyesztettek. Két összecsapódó füstoszlop hirdeti a tengeren az olasz sikert...

HADIJELENTÉSEK,

NÉMET ROHAMDANDÁR EGY OLASZ SZIGETEN. A hős olasz szövetséges megsegítésére érkezett csapatok díszmenete az olasz kormányzó előtt

SPERRLE VEZÉRTÁBORNAGY a német légierő megszemlélésére Olaszországba érkezett

Hosszú hónapok után, az idegháború szócsatáinak zaját újra elnyomta az ágyúk dörgése. Gyors egymásutánban fejlődött ki a keleti arcvonalon a kurszki és bjelgorodi támadás, Sziciliában pedig az angolszászok partraszállása. A két hadművelet között a kölcsönösségi viszony kétségtelenül megállapítható. Ahogy már jelentettük, a Londonba küldött szovjet katonaküldöttség, a legerélyesebb és hadüzenetnek is beillő hangon követelte a második front felállítását, a moszkvai rádió pedig, a diplomáciai szokások félretételével a nyilvánossághoz fordult s a következő felhívást sugározta a világba: „A szovjet nép ma sokkal jobban várja mint valaha, a szövetségesek támadását, a csapások történelmi óráiban..." Igen erősek lehettek a csapások, hogy Sztalin a segélykérést ilyen formában megengedte...

Európa keleti és déli végein a fegyvereké a szó! Óriás csaták dúlnak a tengereken, a szárazföldön és a levegőben, mindkét fél erős tartalékokat vet a küzdelembe s a szűkszavú hadijelentéseknek az a magyarázata, hogy a döntés még nem alakult ki a megfeszített erővel folytatott viaskodásból.

A kurszki csata

kifejlése előtti napokban még úgy látszott, mintha a szovjet a kubáni hídfő körül elszenvedett veszteségeket *Velikije Luki* körzetében szeretné megbosszulni. A vörösök hatalmas fölényben lévő erőkkel *betörtek a német vonalakba*, s a védőseregnek csak súlyos ellenlökések után sikerült lezárni a betörési helyeket. A hátsó terep megtisztítása közben, a szovjet *újabb nagy támadást indított*, harci repülő osztagok s tekintélyes páncélos és lövész kötelékek harcbavetésével. A német csapatok napokig váltakozó küzdelemben, szuronnyal és kézigránátokkal verték vissza a megismétlődő rohamokat. *A német állások lerohanása a legnagyobb véráldozatok árán sem sikerült.*

A Velikije Luki térségében zajló rohamok idején, szinte észrevétlenül alakult ki egy új gyujtópont, *Bjelgorodtól északnyugatra*, ahol a német gránátosok egy merész helyi vállalkozásban elfoglaltak egy fontos magaslati szovjetállást. A vörösök emberben és hadianyagban érzékeny veszteséget szenvedtek, de a megindított nagy ellentámadásnak inkább az volt az oka, hogy *a németek az elfoglalt magaslatról tökéletesen beláttak a bolsevista vonalak mögé, ahol a szovjethadvezetőség, már a beérkezett felderítő jelentések szerint is, hatalmas felvonulást hajtott végre.* A bolsevisták minden rendelkezésre álló erőt harcbavetettek a bjelgorodi magaslat visszafoglalására s rövidesen egy 10 kilométeres szakaszon rendkívül súlyos harc fejlődött ki, amelyet a vörösök *állandóan friss csapatokkal táplálták.* A szovjet *Orel* körül tehermentesítő vállalkozásokat indított, de a németek nem várták meg állásaikban a rohamhullámokat s azonnal ellentámadásba lendültek. A bjelgorodi és oreli légitérben is elkeseredett ütközetekre került sor s már a harcok első két napján a németek 41 saját gépük elvesztésével *637 szovjetgépet lőttek le! Terjedt a*

LÉGIRIADÓ AZ OLASZ PARTVIDÉKEN.

A MILAZZOI ÖBÖL, MESSZINÁTÓL NYUGATRA.

TRAPANI
a nyugatszíciliai város, hetek óta az egyik legsúlyosabban támadott pontja a nagy szigetnek.

PALERMO,
Szicília fővárosa. Kikötőjét éjjel-nappal támadták az angolszász repülők.

CSATÁK ÉS ÚJ FORDULATOK

Irta: Rajniss Ferenc

harc, mint a pusztai tűz s napok alatt összecsapott a két gyújtópont, Bjelgorod és Orel között. Megindult a modern harcigépek csatája s az első két nap alatt a vörösök *300 páncélost veszítettek.* A német csapatok szívós harcokban *áttörték* több helyen a bolsevisták mélyen tagozott állásrendszerét s ezekben a mozgó harcokban különösen *a hires Tigrisek*

több mint 400 szovjet harckocsit pusztítottak el. Az áttörés olyan helyeken történt, ahol a szovjetcsapatok hónapokig erősítették arcvonalukat s a leggondosabban kiépítették védelmi rendszerüket, a küzdelem tehát *egyenlő feltételek* mellett dőlt el a németek javára. *A 3. csatanap végén, a szovjet repülővesztesége már 777 gépre emlekedett.* A páncélos csatában az áttört vonalszakaszok kiszélesítése és hadműveleti megszervezése a német hadvezetőség elsőrangú feladata, amelynek végrehajtását a szovjet új támadások sűrű hullámaival próbálta meghiusítani. A német hadsereg Bjelgorodtól északi irányban 60 kilométeres szélességben törte át a vonalat s lerohanta a Bjelgorodtól keletre húzódó állásrendszert is, *Novi Oszkol* felé. *Rokovszki* szovjettábornok páncélos hadserege kétségbeesett oldaltámadásokkal próbálta a szörnyű lökést feltartóztatni s elhárított rohamai, az elvesztett vörös harckocsik számát, a csata 5. napján *1227-re emelte.* A légiharcokban a német fölény verhetetlenül kialakult, több mint *1000 szovjet repülőgép lelövése után. Ezek a számok az anyagcsata rendkívüli arányait bizonyítják s fontosságát a közeljövő eseményeinek. A kurszki csata hevessége nem csökkent a hét végén sem!* Bjelgorodtól északra, az újonnan harcbavetett szovjet erők elkeseredett ellenállásának megtörése után, a németek jelentékeny területet foglaltak el. *Oreltől délre súlyos tüzérségi harcok fejlődtek ki. A hét utolsó napján a vörösök 193 harckocsit és 81 repülőgépet vesztettek. Éjjel-nappal tombol a csata s a rohamozó páncélosok fölött, a repülőgépekről ledobált ejtőernyős lámpák világítják meg az éjszakát. A kurszki csata új fejezetet nyit a szovjetháború történetében . . .*

Szicilia

ostromáról, lapunk zártáig nem érkeztek megbízható hírek. *Feltűnő, hogy az angol rádió sem dicsekszik megszolgálatlan kezdeti sikerekkel s a kemény ellenállás fokozódását jelenti és az időjárásra panaszkodik.* Az angolszász tengeri erők, egyhetes légi előkészítés után, a július 10-ére virradó éjszaka kezdték meg a partraszállást Szicília délkeleti partjain. A partraszálló angol-amerikai alakulatok azonnal a tengely csapatainak hathatós elhárító tüzébe ütköztek. A brit, kanadai és amerikai kötelékek ejtőernyős osztagait, leszállásuk helyén megsemmisítették. *A parti ütegek és a tengely légi erejének harci repülőgépei, egész sor csapatokkal és harci anyaggal megterhelt angolszász rohamcsónakot és csapatszállító hajót sülyesztettek el. A harcok a délkeleti partsáv hosszában folynak s a szövetségesek fegyveres erői elszánt ellenállást fejtenek ki.* Londonból és Washingtonból egyszerre jelentették, hogy a Sziciliára tört inváziós erőknek *Eisenhower* tábornok a parancsnoka.

Az olasz nemzet elszánt szilárdsággal fogadta az invázió hírét. *Mussolini*, a fasiszta párt vezetősége előtt tartott beszédében világosan kifejtette, hogy csak egyetlen kártya van az ellenség kezében és ezt ki kell játszania, *mégpedig Olaszországban . . .* Az olasz sajtó a végsőkig való harcot hirdeti s ahogy írják, *„a negyvenhat millió olasz mind katona és eltökélt arra, hogy megvédi országa becsületét és saját sorsát . . .“* A Szicilia fölötti légiharcokban az angolszászok 4 nap alatt 115 bombázót vesztettek s a partraszállás első napján kifejlődött heves támadások során 3 angol cirkálót és több hadihajót rongáltak meg és sülyesztettek el a tengely harci repülői. Az olasz torpedóvető repülőgépek 53,000 ton-

A TAORMINAI TENGERÜBÜL.
a messzinai szoros déli kijáratának kulcsnelye.

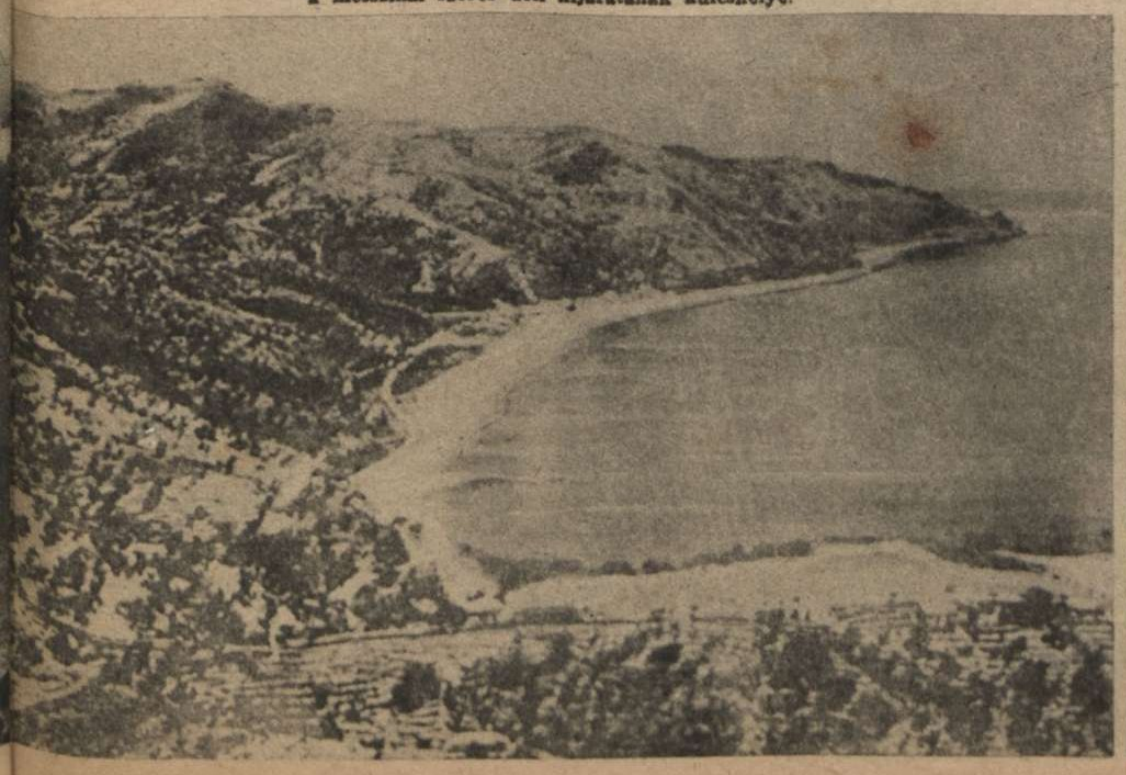

TAORMINA,
Messzina és Catania között. A bombázásoktól súlyos károkat szenvedett.

CATANIA
Szicília legfontosabb városa a sziget keleti partján. A felvétel már Catania súlyos bombázása után készült.

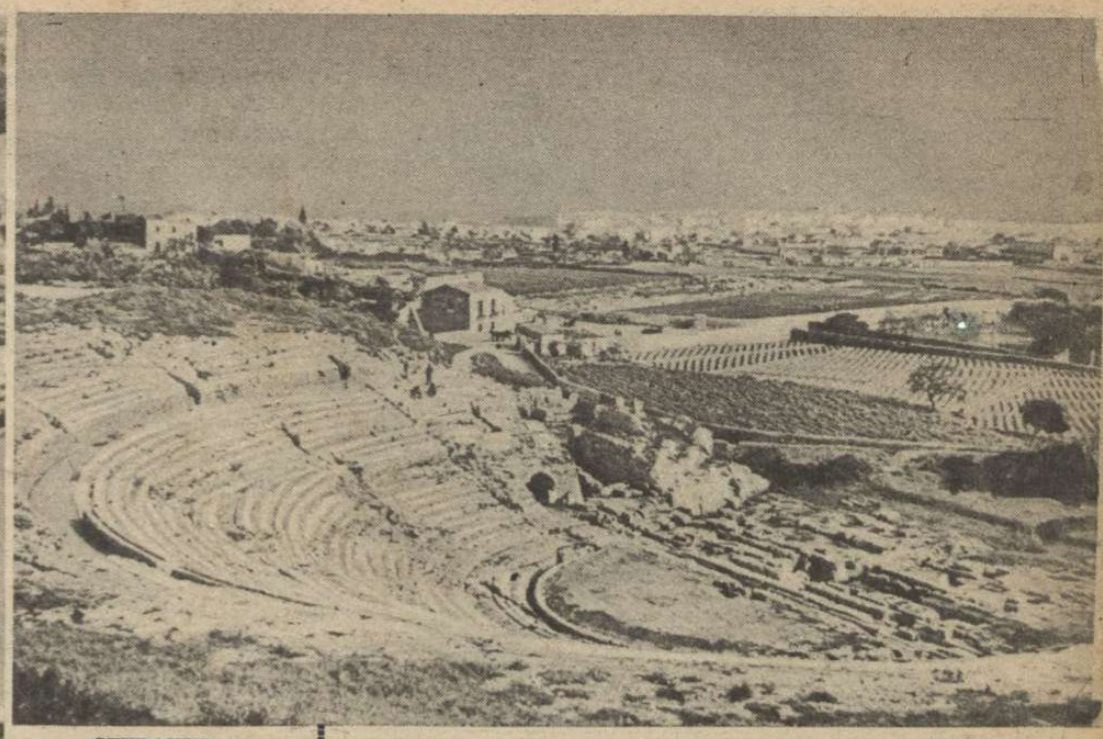

SZYRAKUSA
A kilátás az ősi görög színház romjaitól a fontos kikötő felé.

nányi szállítógőzöst s a hét utolsó napján újabb 13,000 tonna hajteret robbantottak a tenger fenekére. *A sziciliai csata óriás erőpróbájának minden kis híre lázba ejti az egész világot, habár egyelőre inkább találgatásokkal izgatják a hírügynökségek az ellenségek és a jóbarátok táborát...*

Az oceánokon

is megélénkültek a harcok. *A német tengeralattjárók a Földközi tengeren 21.000 tonnát, az Atlanti Óceánon és a Földközi tengeren 53.000 tonnát s a braziliai partok előtt és az Atlanti Óceán középső részén 51.000 tonnányi hajóteret sülyesztettek el a hét folyamán!*

A japán hadiflotta súlyos harcokat vívott a keletázsiai vizeken s a Kula-öböl körül elsülyesztett 3 nagyobb hadihajót és az 1700 tonnás *Strong*, amerikai rombolót. A 10.000 tonnás *Helena*, amerikai cirkáló, 868 főnyi legénységével együtt pusztult el. *Rendova* szigete fölött a heves légi ütközetekben, az amerikaiak 159 repülőgépet vesztettek. A *délcsendes-óceáni* szigetvilágban erősödnek a légi harcok és a szárazföldi küzdelmek s *Burmában* is nagyobb arányú hadműveletek vonala bontakozik ki. *Chandra Bose* Shonanban függetlenségi hindu kormányt alakított s megkezdte az Indiát felszabadító hadsereg megszervezését.

A kisebb események eltörpülnek a hét történetében, a gyújtópontok tüzeinek magasracsapó fényénél. A hadiesemények meglódultak, a nagy ellenfelek a döntést hajszolják s az idők méhében a jövendő sors vajúdik...

RAGUZA, ↑
Szicília délkeleti partján.

A CATALFANOI FOK ÉS SANT ELIA, PALERMO KÖZELÉBEN.

↓ AGRIGENTO VÁROSA
Szicília déli partvidékén.

(Jeruzsálemi hír szerint Palesztina zsidó tőkései arab-Aladárokat szerződtetnek részvénytársaságaikhoz ...)

Bernát: *Szeressétek ti is egymást gyerekek ...* →

ÖNVIZSGÁLAT

— «Bernátom, ha az eszed is olyan nagy, mint az étvágyad, akkor én egy fityinget sem érdemlek meg melletted»

NEMZETKÖZI EGYETÉRTÉS ÉS BARÁTKOZÁS

MINTA ÉRTÉK NÉLKÜL

(A szovjet elhatározta, hogy diplomatái részére egyenruhát létesít.)
←

AZ ÖRDÖG TANULNI AKAR

Az ördög:
— Bocsánat, hogy alkalmatlankodom, ön az angol légierők tagja?
— Jes.
— ... És mondja kérem, nem vállalna el engem magántanulónak ...?

A PECHES EMBER

— Hallotta Morgenstern úr, hogy Amerikában nagy dollárdíjat tűztek ki a legjobb rémhír jutalmazására?
— Dehát hogy pályázzak én — innen? ...

AZ AMERIKAI TECHNIKA DIADALA

— Itt látható hölgyeim és uraim, a legújabb jósautomata. Egyszerű felhúzásra, óránként 6000 különböző hírt szaval el az európai partraszállásról ...

A JÖVENDŐ POLITIKAI MESEKÖNYVÉBŐL

Az amerikai nagybácsi meglátogatja örökségét.

A SZOVJET KÉMNŐ

— «Hallja elvtársnő! Maga azt hiszi, hogy az állam hiába fizeti? Már négy gyereke van attól a megfigyelt embertől és még mindig nem tudja, hogy hová jár ellenforradalmi gyűlésekre ...?

SZEMLÉLTETŐ MAGYARÁZAT A KÖVETELMÉNYEKHEZ:

— «A háborúban a frontmögötti polgári lakosságnak is vasidegekre van szüksége» ...

Tarnopolból indult el...

DÖVÉNYI NAGY LAJOS KORTÖRTÉNETI REGÉNYE

(47.)

— Maga nem vesz semmit? — kérdezték tőle, ha megjelent.

— Nem, engem ezek a dolgok nem érdekelnek, — utasította el a kíváncsiskodókat. De az anyósa boltjának raktárát az utolsó zúgig bejárta és a készlet bizonyos részét az utolsó dekáig elcsomagoltatta. Az emberek egész nap óriási ládákkal cipekedtek, zsákok alatt nyögtek s a rengeteg holmi, az engrosszista Oziás előrelátó üzleti politikájának felhalmozott értéke, odavándorolt a pókhálós, sötét zugolyba.

— Bors nincs. Kávé és tea szintén nincs, — rendelkezett.

— A régi üzlefeleket csak nem küldhetjük el? — tanácstalankodtak, — hiszen akkor elszoknak tőlünk. Másutt mindenütt beszerezhetik az árut.

— Nekem ne a régi üzletfelek dugják el a portékát, — legyintett Juda. — Mondom, nincs. Amit elraktunk, abból egy fertályt se mérhetnek ki senkinek. Majd ha én mondom, hogy elő lehet venni az árut, akkor igen.

Otthon jól körülnézett, s a kamrában az egyik sarkot a cseléddel kiüríttette.

— Mit akarsz, fiam? — riadozott Jetta asszony

— Helyet készíttetek annak az árunak, amit áthordatok.

— Nem fér a raktárban?

— Jöjjön csak, mama, — intett komolyan és bevitte a szobába az anyóst, mert a cselédnek nem kell okvetlen m ndent hallania. Jöjjön csak, majd mindjárt megmagyarázom.

S halkra fogott szóval közölte tervét: hogyan akarja megőrizni a készletet, míg csak az árak meg nem háromszorozódnak. Az öregasszony sűrű sóhajtások között hallgatta, s eleintén megpróbált tiltakozni. Az urától azt hallotta, hogy ami pénzt a portékába fektetnek, az csak akkor gyümölcsözik, ha minél többször megforgatják. A heverő áru már percentveszteség.

— Ez békében érvényes volt, mama, de most másképp lesz.

Szigorúan és ellentmondást nem tűrőn kötötte lelkére, hogy semmit el ne adjon, csak a romlandó holmit.

— Tiszta ráfizetés...

— Mondtam már, hogy az a régi beszéd nem érvényes! Ha eladja a portékáját és keres rajta húsz percentet, mit ér vele? Új áru nem lesz, s a pénz majd ott hever a kasszában. De egy év mulva tán háromszáz percent lesz a haszon...

Este kis tolókocsival állított a bolt udvarára és a legmegbízhatóbb segéddel roskadásig megpakoltatta. A kávé zsákszámra vándorolt ki a raktárból, éppen úgy, mint a tea, vagy a rizs és cukor. Nem röstellte maga is megragadni a ládát és nyögve cipelni ki, a kis szekérhez, s húzni a holdvilágos éjszakában, hazáig. Nem hitte volna, hogy valaha egyszer ilyesmire vállalkozik még, de most olyan lelkesen végezte a szokatlan munkát, mintha külön fizették volna érte.

— Itt van magának ötven korona, — mondta a segédnek, mikor végeztek és megtörölték verejtékes homlokukat — A szívességért meg a hallgatásért. Maga nem látott semmit, nem tud semmit, érti?

— Nézze, Brandstein, akarom mondani, izé... Balassa úr... Én tudom mi a becsület... Ha maga nekem nem mondja, hogy hallgassak, akkor se nyitom ki a számat. Háború van... Ilyenkor a jó kereskedő legyen óvatos. A zűrzavarban nem kell eladni, ezt én is tudom. Ez olyan, mint a kalkuláció. Jól néznénk ki, ha a kereskedők alkalmazottai a konkurrenciának elárulnák, hogy mennyi a percent az árak mellett... Na, csak maga aludjon nyugodtan énfelőlem... Én a boldogult Grosszmann úr mellett, nyugodjék békében, tíz évig dolgoztam... Jó ember volt és nagy kereskedő. Ő is éppen így tenne most, mint maga... Dicsérem az eszét.

Örült, hogy foglalkozhatik valamivel, mert ha el nem árasztja magát munkával, ezekben a napokban bizonyára megszökött volna az asszony és a gyerek mellől. A fiát jóformán meg se nézte, mióta először kezébe adták és elmondta fölötte a szokásos imát. Rozele ágyához az ajtón keresztül kukkantott be, mert tilos volt közelednie hozzá. Sajnálta, ahogy sápadtan, szenvedéstől megviselt arccal feküdt ott, de nem ért rá különösebben törődni vele. Az üzletért remegett, s naponta sürgönyözött Komornak, hogy tájékoztatást kér. Jött is a kimerítő levél, a kisasszony gyatra fogalmazványa, amely nélkülözött minden szakszerűséget, s érkezett mindennap az öreg Stern bizalmas értesítése, hogy Komor igazgató úr öt vagón burgonyát vásárolt és négyezer koronát kerestek az üzleten két nap alatt, mert a krumpli ára felszökött tizenhat koronára mázsánként. Bólintott és tudomásul vette a konjunktúrát, mely egyre szédítőbb méreteket kezdett ölteni, pedig a háború tulajdonképpen még el se kezdődött.

Ő maga is hosszú leveleket írt és kivált az után érdeklődött, hogy az ügynökök mit jelentenek vidékről, nem ártott-e a válság az egzota papíroknak. Egyelőre semmi aggasztó jel nem mutatkozott, ellenkezőleg, az emberek talán még szívesebben vásárolták a cifra részvényeket, mint az első napokban. Nevetett, hangtalanul, fogai fölé felvonva ínyét, mint a ragadozók s már azon spekulált, hogy vajjon a párisi percentet feltétlenül át kell-e utalniok, vagy nem. Érezte, hogy soha vissza nem térő alkalom kínálkozhatik: résen kell lenni. Talán lesznek majd nehézségek, amelyek hosszú időre, vagy örökre lehetetlenné teszik az elszámolást s akkor az utolsó fillérig övék marad az üzlet haszna.

Meg is érdeklődte Komortól: hogy látja ezt a dolgot.

Sürgönyözzön Mandeléknek, — kérte, — s érdeklődje meg, nem találnák-e helyesnek, hogy

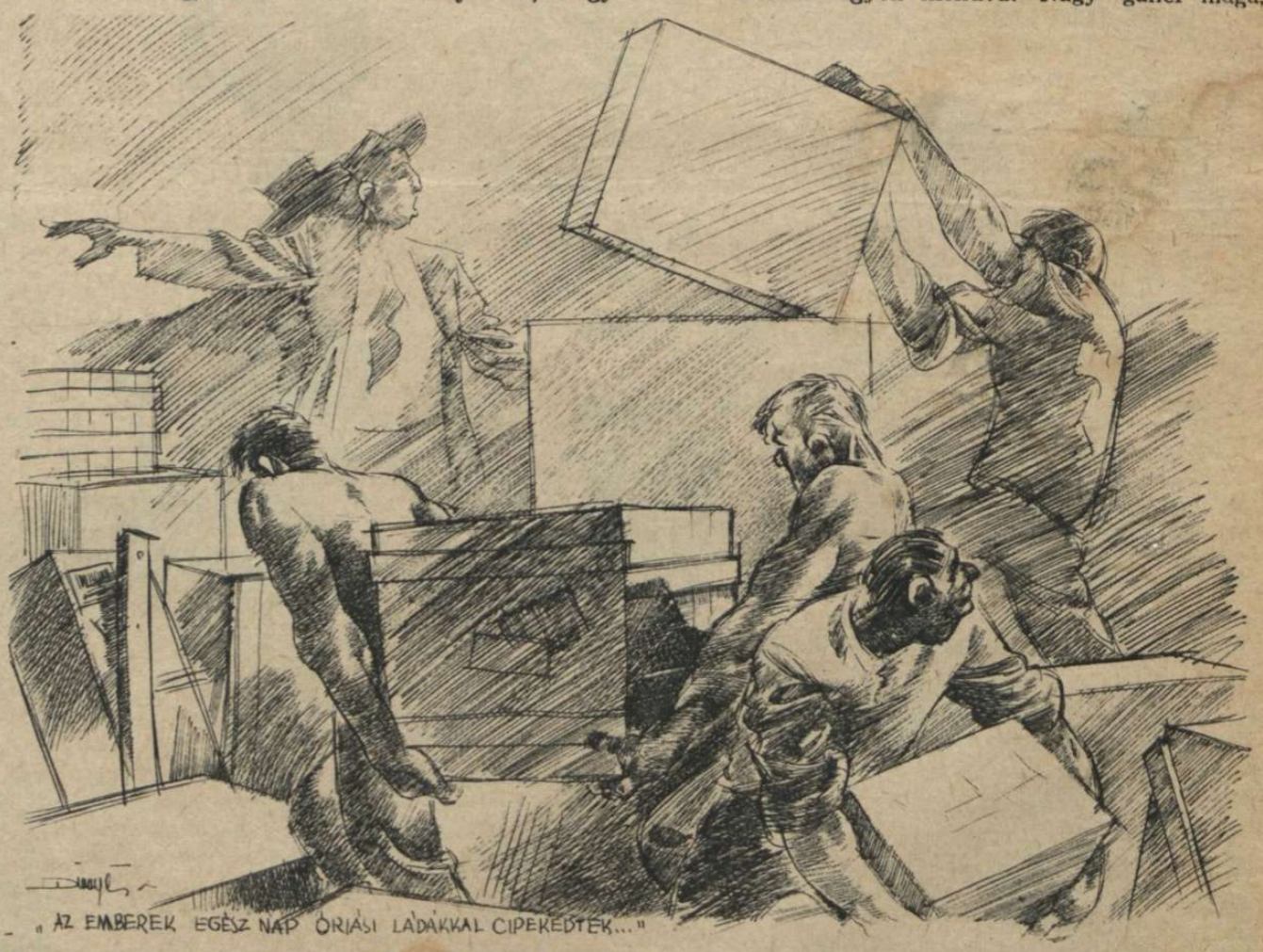

„AZ EMBEREK EGÉSZ NAP ÓRIÁSI LÁDÁKKAL CIPEKEDTEK..."

míg a viszonyok meg nem változnak, papírokat vegyenek az őket megillető összegen.

Így teltek a napok, türelmetlen izgalomban. A részleges mozgósítás emberhulláma lassacskán elfogyott, s lecsillapodott a város, amely zavart csendjével most még jobban bőszítette, mint valaha. De aztán ismeretlen emberek jelentek meg a munkácsi utcákon, s egyre több pestiesen öltözött érdeklődő kukkantott be az üzletekbe, vagy tárgyalt a kávéházban, összehajolva az idevalókkal.

Nussbaum bácsival akadt össze egy délelőtt, mikor az öreg éppen lihegve, az asztmás emberek furcsa, hörgő lélegzésével, mint egy elromlott szelepű lokomotív ügetett végig a főutcán.

— Hát maga hova siet? Tán katonának hívták be? — állította meg.

— Was? Ne vicceljen velem... Maga az? — ismerte fel Judát — Mit keres itt egy pesti bankár a háború napjaiban? He? Mint egy hajóskapitány, aki a viharban kiszáll a... Wie heisst dass... a hídról... He? Vagy maga is vásárolni jött?

— Ugyan, mit vehetnék én itt? — kérdezte ártatlanul.

— Hogy mondja? Mit vehetne? Hát a többiek mit vesznek? Nem látta még? Annyi itt a pesti ember mostanában, hogy ha kutyát akar hajintani az utcán, akkor is őket találja el... Mindent... Ezek megvesznek mindent, amit mozdítani lehet. Én is megbízásból vásárolok... Tudja, vannak előkelő üzletfeleim, akiknek egy kis kölcsönnel sietek segítségére. Cccc... Mennyi pénz kell most mindenkinek! Mozgósították a nyíregyházi huszárokat, oda sokan bevonultak a tiszturak közül, a tartalékosok, tudja... Kihízták a mundért, szűk a csizma, nagyon feszül a nadrág... Ahelyett mind másik kell és a Schneiderek drágán dolgoznak... Nussbaum bácsi segítsen, Nussbaum adj ezer koronát, öreg uzsorás, elő azzal a három darab angyalos bankóval... Egész nap csak ezt hallom. Hát igaz, nagy üzleti köröm van... Akinek jó volt a szeme, meglátta ezt és Nussbaum bácsi most tisztességes percentért lovat, vágómarhát, hízó disznót, Isten bűnéül ne vegye, még hízó disznót is vásárol. Meg zabot, búzát, kukoricát, ami jön. Pesti megbizásra... Örülnek az uraságok, hogy szívességet tehetnek nekem. S készpénzzel fizetek. A portéka marad a tulajdonosnál, a magtárban, vagy az istállóban egyelőre... Csak fizetve lesz promt...

— Úgy...

— Bizony úgy... Ügynök lettem öregségemre. De nem panaszkodom...

Keresett egy kapufélfát, amelyen lekopogja a szerencséjét és mosolyogva nézett Juda arcába.

— Hát maga is ilyesmiben sántikál? Maga is vásárol itthon mindenfélét?

— Áááá! Nem veszek én semmit.

— Nekem legyen mondva! Nagy ganef maga, ismerjük mi már egymást. Majd éppen maga, szalasztja el az ilyen alkalmat...

Elbúcsúzott az izgatott öregúrtól s tünődve ballagott a kávéház felé. Valóban, nem volna rossz egyetmást venni... Akik vásárolnak, azok tapasztalt emberek, tudják, mit cselekszenek. S neki még előnye is van velük szemben, hiszen ott a birtok, a nagy istállók, a tágas színek, magtárak, ahol szépen elhelyezhet mindent.

Anyósától pénzt kért, s aztán lassan, észrevétlenül ő is beleavatkozott a piac nyüzsgésébe. Néhány szemfüles munkácsi lézengőt, aki alkalmi üzletekből tartotta fenn magát, kiküldött a környékre, falvakba, amelyeknek viszonyait igen jól ismerte. Ő maga is kocsira ült s kihajtott oda, ahol a hegyi legelőkön, amelyeket a tikkadt hőség aszalni kezdett már, a rutének féltett csordái legeltek. Mindenünnét elhajttatott néhány jószágot s gyakran találkozott egyik faluból a másikba tartva a feketére égett arcú, rongyos, mezítlábas hajcsárokkal, akik az ő árujá hajkurászták a birtok felé. Ballagtak a tehenek, le-le hajolva az árokpart füvéért, szarvuk közé kötözött batyujával a rekedten ordítozó hajcsároknak, s

ó számolgatta, hogy valóságos csordája van már otthon. De azért fáradhatatlanul vett, vett és vett. Zabot, kukoricát, rozsot — csak éppen krumplit nem, — lovat, disznót, meg takarmányt.

S közben figyelte, hogy siklik felfelé mindennek az ára odabent a városban, ezen a nyugtalan és érzékeny fiók-börzén. Már ügynökök laktak a szállodában, akik tételekben vették a jószágot, a takarmányt, papiron, s anélkül, hogy egyetlen tehenet, lovat, vagy csak egy szál szénát láttak volna az „áruból", másnap tisztes haszonnal továbbadták. Legfeljebb mintát mutattak, kis papírzacskóban a

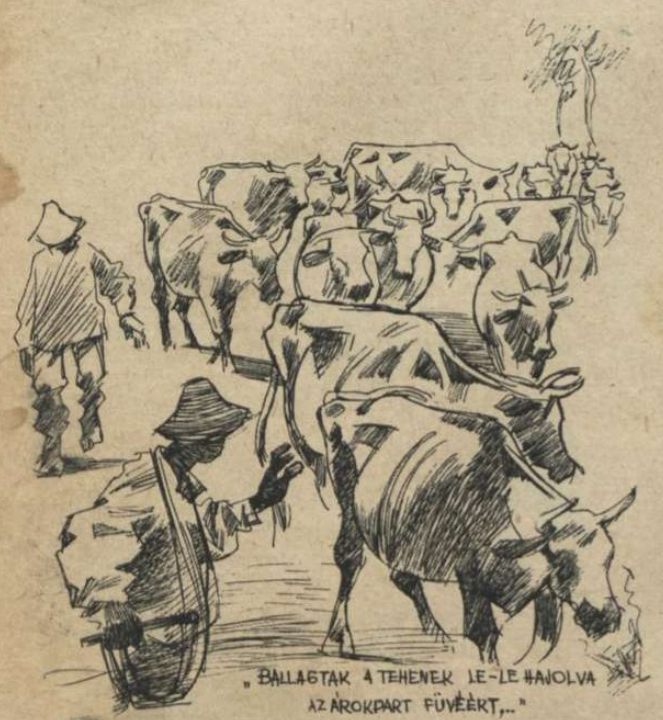

„BALLAGTAK A TEHENEK LE-LE HAJOLVA AZ ÁROKPART FÜVÉÉRT..."

zabból, vagy kukoricából s a másik, aki minden áron vásárolni akart, a maga zsebébe dugta a mustrát. A portéka türelmesen várt az uradalmi magtárakban s kétszer, háromszor is gazdát cserélt, míg végre elszállították, ismeretlen helyre s végkép nyoma veszett.

Ő is adott el, de aztán abbahagyta. Majd . . . Jön még kedvezőbb idő is . . .

Komor megírta, hogy Mandelék beleegyeztek a percentjük befektetésébe, s ő az összeget papírokba ölte. Rendben van . . .

Rozele sehogy se akar jobban lenni s az orvos minden nap homlokát ráncolva jön ki a szobájából. Mi van? Csak nem történik valami szerencsétlenség? Lázas az asszony, a gyerek egyre síránkozik, ordítása éjszakánként felveri fáradt, mély álmából is. Jetta asszony csittítgatja dünnyögve, mindig hallja. De meddig kell még maradnia?

Aztán hogy is volt . . . ? Egy délben futottak hozzá, — a kávéházban ült éppen, — a cseléd dúlt arccal rohant végig az utcán, látta már messziről, s ahogy közeledett, úgy markolta meg szívét egyre erősebben egy jeges, nagy tenyér.

— Tessék jönni azonnal, mert a fiatalasszony... — lihegte, — nagyon rosszul van már . . .

Szótlanul kelt és fáradtan vonszolta lábait előre, mintha merevekké váltak volna egyszerre, térdben, bokában, ment. Fülében zúgott a vér s halántékán kalapáltak a cseléd sírós szavai, amelyeket az imént mondott. Rozele már nem ismerte meg. Egészen fehér volt az arca, mint a párna, amelyen feje pihent, mélyen belevájva a puha tollba. Zavaros volt tekintete, s ott kalandozott valahol a mennyezeten, ahol a lámpa függött alá a virágos füzér közepéből. Szólt hozzá, de a távolodó életet már nem érték utol szavai. Az anyós vijjogva sírt, ráborulva az ágy fejére s lábtól az orvos állott, lecsüggesztett karokkal, tehetetlenül.

Talán már akkor halott is volt . . . Később se tudta pontosan eldönteni: vajjon első pillantása élőre szállt-e még, vagy a lélek éppen akkor távozott szegényből, mikor ő a szobába lépett.

Nem értette mi történt, képtelen volt felfogni a csapást, amely oly váratlanul érte. Csak később, mikor már kikísérték Rozelét a temetőbe, s az egyszerű, gyalulatlan deszkakoporsót lebocsátották a sírba, eszmélt igazán. Forró könnyek öntötték el arcát, görcsökben vonaglott egész teste s hangosan, jajongva szólítgatta a halott asszonyt. Hogy félt szegény ettől az utazástól! Hogy borzongott, mikor a pesti ház kapuján kiléptek azon a végzetes hajnalon s elindultak a pályaudvarra. Szinte szűkölt a vonaton is, akár a veszedelmet szimatoló állat. Érezte csakugyan, hogy mi történik majd vele?

A ház elcsendesedett, komor árnyék borította be, csak a gyermek, a fiú, nem tudott semmit a gyászról, amely reászakadt. Ő tovább is szüntelenül ordított, vörösre vált arccal, amelyet néhány szál koromfekete haj keretezett. Vékony rés nyílt a szemén, kis kezei ökölbe szorultak, az élettől való idegenkedését cseppet se titkolta. Ha Juda föléje hajolt fürkésző tekintettel, néha csodálkozva elhallgatott s apró öklével feléje hadonászott. Nem nyitotta ki tenyerét, mintha a valószínűtlenül kicsiny ujjak közt szorongatott volna valamit, amit semmi áron nem akar elveszíteni.

Aztán ennek is vége volt. A gyász utolsó napján már türelmetlenül számolgatta az órákat. Ő nem mintha Rozele után való fájdalma elenyészett volna, mialatt beretválatlanul, megszakított hajtókájú kabátban a veszteségen gondolkozva éldegélt, semmit se cselekedve, semmivel se foglalkozva, a világról alig hallva valamit, az öreg házban. Kongó és hideg ürességet érzett a mellében és szemét könny öntötte el, valahányszor maga elé idézte a halott arcát. De az élet követelte a maga jussát s valójában soha nem szerette az asszonyt úgy, hogy a csapás porba sújthatta volna. Sajnálta, hiszen olyan hosszú időt töltöttek már együtt, úgy megszokta, mély, vontatott hangját, kissé lomha járását, testének puha vonalait, egy-egy mozdulatát, ahogy feléje hajolt . . . Keserves volt elfondolni, hogy most már mindennek vége s az asszony odakint fekszik a temetőben, az enyészet könyörtelen processzusának átengedve. De mit tehet érte? Semmit már, hiszen a legnagyobb erő, az ember szeretete, amely a hegyeket is meg tudja mozdítani, bénán hanyatlik el a halál sötét kapujában . . .

Most hát ott ült a vonatban, karján a fekete szalaggal, a gyász jelével s csendesen szemlélődött. Nem érzett türelmetlenséget. Tudta, hogy egyszer megérkeznek mégis Pestre s ő idejében ott lesz, ahol kell. Elképzelte: miképpen fogadják majd Reményiék, s mit mond Komor, amikor először találkozik vele. Sajnálni fogják, kedveskednek, megkímélik a bankban a munkától . . . Pedig dolgozni akar. Éppen most legjobban. Egy percnyi pihenés nélkül, míg egészen meg nem nyugszik a szíve.

— Van még itt egy hely kérem?

A fülke ajtajában karcsú, szőke fiatalember állott, hadnagyi egyenruhában. Hóna alá szorította kardját, mosolygott, barátságos pillantással fürkészte az utasokat.

Hol látta ezt az arcot? Oly ismerős volt, akaratos álla formájától szeméig minden rajta . . . S a tiszt is, mintha felfedezte volna benne az ismerőst. Szája már nyilt, hogy mondjon valamit, de aztán hirtelen visszahúzódott és elkomorodott az ábrázata... Ó, hát persze! Gyéressy Ádám fia . . . Felugrott és rátiporva az utitársak lábára, akik nem tudták: mi történt ezzel az ed g oly csendesen viselkedő emberrel, áttörte magát a folyosóra.

— Hadnagy úr . . . — mondta a tisztnek, aki már éppen megpróbált tovább menni a bőröndök, emberek és kosarak zűrzavarában, — kérem, hadnagy úr . . . Egy percre . . .

— Tessék. Mit óhajt?

— Szívesen átengedem a helyemet, én már régóta ülök.

— Köszönöm. Csak üljön, kérem. Majd találok még a vonaton annyi helyet, ahol elférek.

— Miért nem akarja elfogadni az udvariasságomat?

— Talán nem ismer meg engem . . . Nem tudja, ki vagyok, ugye? Pedig mi már találkoztunk egyszer . . .

Elfordította a fejét és úgy felelt:

— Dehogynem tudom . . . Pontosan tudom, hadnagy úr . . . Éppen azért . . .

— Hát éppen azért nem . . . — hullottak a rideg szavak a lába elé.

Hirtelen ötlettel a karjára mutatott s maga se tudta miért teszi, fojtott hangon suttogta:

— Kérem, én most temettem el a feleségemet . . .

A Gyéressy Ádám fia meghökkent pillantást vetett a fekete szalagra és cseppet megbiccentette fejét:

— Fogadja részvétemet. De nem értem . . .

— Kérem, — szaporázta most már, — csak azt akarom mondani, hogy engem is nagy csapás ért. Kisfiam anyját veszítettem el. Kérem . . . én nem is tudom, hogy mondjam el . . . szóval . . .

A tiszt bólintott:

— Tudom, mit akar . . . Hát kérem, köszönöm a helyet, nem foglalom el, de én megbocsátok önnek. Én most a harctérre megyek, s őszintén mondom, nincs bennem harag . . . A sors volt a hibás talán, nem maga, aki csak eszközül szolgált . . . Lehet . . .

Juda már egyenes derékkal állott a folyosón, a félhomályban, s igyekezett elfogni a hadnagy pillantását. Rozele arca hirtelen kifakult emlékezetéből s helyét elfoglalta egy gazdag szőke hajjal koszorúzott, fínom, sápadt kép, s az elment asszony alakján áttetszett egy másik, könnyű és könnyed figura, ahogy ott ül a hervadt illatú szobában, a selyemmel tapétázott, mély karosszékben, régi festményként: Gyéressy Ádám leánya.

— Valamit szeretnék mondani önnek, hadnagy úr . . . Ha meghallgatna . . .

— Tessék . . .

— De harag nélkül, csakugyan . . . Én . . . nem is tudom hirtelen, hogy fogjak hozzá . . . Ez a váratlan találkozás . . . Már régen szerettem volna, ha pár szót beszélgethetünk, de nem tudtam, hová költöztek, azután, hogy . . . hogy . . . a kastélyból . . . hm . . .

— Beregszászra. Ott laktunk mostanáig. Anyám és húgom ott is maradnak, míg én vissza nem jövök . . .

Most már megtalálta a szavakat. Gyorsan és meggyőzően beszélt, szenvedélyesen suttogva, egészen odahajolva a katonához, aki álmélkodva hallgatta. Mint ahogy gyónni szoktak az emberek, úgy áradt belőle az önmagát vádoló mondatok lávája. Mindent megbánt már, — bizonygatta, — annak ellenére, hogy alapjában véve nem volt hibás, hiszen rosszat nem akart, csak a pénzét biztosítani. Menynyire sajnálja, hogy az ősi, megszokott hajlékból el kellett mennie a családnak, s ha volna rá mód, milyen szívesen jóvátenné ezt a szerencsétlenséget . . .

— De voltaképpen mit akar hát? — kérdezte kissé kínosan érintve az önostorozástól a tiszt.

Hogy mit akar? Nem mondta még? Segíteni, jóvátenni . . . Kivált most, hogy a család így magára maradt, hiszen ugye, nincsen a hölgyeknek senkijük? Egyedül vannak, — bocsásson meg a tolakodó szavakért, — talán anyagi nehézségek között . . Ha valaha, most tehetne értük valamit, saját lelkiismeretének kiengesztelésére, nem jótékonyságból, nem, erre nem szabad gondolnia. Világért se játszaná az irgalmas szamaritánust s különben is rosszul állna ez neki, egy előkelő család tagjaival szemben. De jól esnék, ha elfogadnák tőle az ajánlatot: költözzenek a hölgyek a kastélyba, míg a háború tart, úgyse hosszú időről van szó. Rendelkezésükre áll minden, ő bajosan juthat most hozzá, hogy odautazzék, az üzlet túlságosan lefoglalja s a világért se akarna jelenlétével a hölgyeknek esetleg kellemetlen órákat szerezni.

— De hogyan képzeli tulajdonképpen?

— Mondjuk, hogy bérbe . . . Fizessenek, ha már nem akarják semmi áron elfogadni a vendéglátását, annyit, amennyit a beregszászi házért adnak.

Finoman meghajolt, — már amennyire engedte a döcögő, jobbra-balra ingó kocsi mozgása és a fülledt zsúfoltság, — mosolygott és fogta a fiatal tiszt tekintetét, kissé erőszakosan, noszogatón. Rábeszélt, annyi szenvedéllyel, amennyi kitelt tőle, pontosan úgy, ahogy valaha portékáját kínálta.

(Folytatjuk.)

„EGÉSZEN FEHÉR VOLT AZ ARCA, MINT A PÁRNA, AMELYEN FEJE PIHENT, MÉLYEN BELEVÁJVA A PUHA TOLLBA..."

MAGYAR FUTÁR. Politikai hetilap. A szerkesztésért felel: DR. RAJNISS FERENC lőszerkesztő. A kiadásért felel: Grátzer Antal. Szerkesztőség: V., Gr. Klebelsberg-utca 29. Telefon: 120-856. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 19. Telefon: 132-883, 139-926. — Előfizetési ár egy évre 12 P, félévre 6 P, negyedévre 3 P. Egyes szám ára 24 fillér. Csekkszámla: 21.363. Kéziratok, képek, rajzok megőrzését vagy visszaküldését a szerkesztőség és a kiadóhivatal nem vállalja. — Nyomatott a Stádium Rt. offset-körforgógépén. Budapest, V., Honvéd-utca 10. Felelős: Győry Aladár igazgató.

A lapot küldi: .....

Cím: .....

.....

Tábori posta szám: .....

↑ LÉGVÉDELMI TÜZÉREK
A LA MANCHE CSATORNA PARTVIDÉKÉN

NAGYERŐD
A NYUGATI TENGERPARTON ↓